

The cover page features a large light blue circle at the top containing the title. Below it, two smaller circles overlap: a light beige one on the left and a reddish-pink one on the right. A vertical red line is positioned on the left side of the page.

PLA DE CONVIVÈNCIA

IES IFACH

**CURS
2020-2021**

1. NORMATIVA

- 1.1. Llei orgànica
- 1.2. Llei
- 1.3. Decrets
- 1.4. Ordre
- 1.5. Resolució
- 1.6. Instruccions

2. INTRODUCCIÓ

- 2.1. La complexitat de la convivència a l'institut
- 2.2. Factors que influeixen en la convivència dins de l'àmbit escolar
- 2.3. Pla de convivència
- 2.4. Drets i deures de l'alumnat, pares i mares, tutors/es, professorat i personal d'administració i servicis
  - 2.4.1. Drets i deures de les i dels alumnes
  - 2.4.2. Drets i deures dels pares, mares, tutors/es dels alumnes en l'àmbit de la convivència
  - 2.4.3. Drets i deures del professorat en l'àmbit de la convivència escolar
  - 2.4.4. Drets i deures del personal d'administració i servicis en l'àmbit de la convivència escolar

3. OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

- 3.1. Objectius generals
- 3.2. Objectius que ens proposem aconseguir en el nostre Centre i que guien el desenvolupament d'aquest Pla de Convivència
- 3.3. Disposicions generals. Principis bàsics
- 3.4. Distribució de competències

4. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

- 4.1. Anàlisi del primer trimestre del curs 2019/20

5. COMPOSICIÓ I PLA D'ACTUACIÓ DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

- 5.1. Composició de la comissió de convivència del Consell Escolar
- 5.2. Pla actuació comissió de convivència

- 6. MESURES I ACCIONS ORIENTADES A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES PER A ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU EN EL CENTRE**

- 7. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I D'INTERVENCIÓ PREVISTOS EN EL REGLAMENT DE RÈGIM INTERIOR DEL CENTRE**
  - 7.1 Conductes contràries a les normes de convivència, tal com estan tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008.
  - 7.2 Conductes greument perjudicials per a la convivència del centre, de conformitat amb l'article 42 del Decret 39/2008. En este cas, els procediments d'actuació recolliran, almenys, les accions que es detallen en els annexos I, II, III, IV, V, VI i VII d'esta orde.

- 8. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA ADREÇADES A LA COMUNITAT**

- 9. ESTRATÈGIES PER A REALITZAR LA DIFUSIÓ, EL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA EN EL MARC DEL PROJECTE EDUCATIU**

- 10. PROCEDIMENT PER A ARTICULAR LA COL·LABORACIÓ AMB ENTITATS I INSTITUCIONS DE L'ENTORN EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA**

- 11. QÜESTIONARIS**

- 12. ANNEXOS**

1. NORMATIVA

1.1. LLEI ORGÀNICA

LLEI ORGÀNICA 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. [BOE 06/12/2018]

LLEI ORGÀNICA 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència. [BOE 23/07/2015]

LLEI ORGÀNICA 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal. [BOE 31/03/2015] (articles 235 i 236 pels quals es modifica i actualitza l'article 510)

LLEI ORGÀNICA 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes [«BOE» 71, de 23-3-2007.]

LLEI ORGÀNICA 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere. [BOE 29/12/2004]

1.2. LEGISLACIÓ

LLEI 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència. [DOGV 24/12/2018]

LLEI 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI. [DOGV 03/12/2018]

LLEI 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat. [DOGV 26/04/2003]

LLEI 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere en la Comunitat Valenciana. [DOCV 11/04/2017]]

LLEI 7/2012, de 23 de novembre, de la Generalitat, Integral contra la Violència sobre la Dona en l'Àmbit de la Comunitat Valenciana. [DOCV 28/11/2012]

LLEI 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, d'Autoritat del Professorat. [DOCV 10/12/2010]

LLEI 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'Estatut de les Persones amb Discapacitat. [DOGV 11/04/2003]

LLEI 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la Igualtat entre Dones i Homes. [DOGV 04/04/2003]

1.3. DECRETS

DECRET 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional.

DECRET 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià. [DOGV 07/08/2018]

DECRET 30/2014, de 14 de febrer, del Consell, pel qual es regula la declaració de Compromís Família-Tutor entre les famílies o representants legals de l'alumnat i els centres educatius de la Comunitat Valenciana. [DOCV 19/02/2014]

DECRET 136/2012, de 14 de setembre, del Consell, pel qual modifica el Decret 233/2004, de 22 d'octubre, pel qual es va crear l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana. [DOCV

DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis [DOCV 09/04/2008]17/09/2012]

DECRET 2/2008, d'11 de gener, del Consell, pel qual es modifica el Decret 233/2004, de 22 d'octubre, pel qual es va crear l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana, adaptant-lo a la nova estructura del Consell. [DOCV 15/01/2008]

DECRET 233/2004, de 22 d'octubre, del Consell de la Generalitat, pel qual es crea l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana. [DOCV 27/10/2004]

1.4. ORDRE

ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià. [DOCV 03/05/2019]

ORDRE 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament.

ORDE 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar. [DOCV 01/08/2014]

ORDRE 8/2011, de 19 de maig, de la Conselleria de Solidaritat i Ciutadania, per la qual es regula l'acreditació de la figura de mediació intercultural i el Registre de Mediadors Interculturals de la Comunitat Valenciana.

ORDE 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per la qual s'implanta el Full de Notificació de la possible situació de desprotecció del menor detectada des de l'àmbit educatiu a la Comunitat Valenciana i s'establix la coordinació interadministrativa per a la protecció integral de la infància. [DOCV 27/05/2010]

ORDE de 12 de setembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la notificació de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència en els centres escolars de la Comunitat Valenciana (PREVI). [DOCV 28/09/2007] (PREVI)

1.5. RESOLUCIÓ

RESOLUCIÓ de 27 de juliol de 2020, de la Direcció General d'Inclusió Educativa per la qual s'autoritza la continuïtat i es regula el funcionament de la unitat educativa terapèutica/hospital de dia infantil i adolescent, ubicada en el centre específic públic d'educació especial Castell Vell de Castelló de la Plana, per a la resposta integral a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de trastorns greus de salut mental, per al curs escolar 2020-2021 / Annex (Conformitat familiar).

RESOLUCIÓ de 13 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions i orientacions d'atenció sanitària específica en centres educatius per a regular l'atenció sanitària a l'alumnat amb problemes de salut crònica en horari escolar, l'atenció a la urgència, així com l'administració de medicaments i l'existència de farmacioles en els centres escolars. [DOGV 18/06/18]

RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana. [DOGV 11/06/2018]

RESOLUCIÓ conjunta d'11 de desembre de 2017 de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública per la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental. [DOGV 22/12/2017]

1.6. INSTRUCCIONS

Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat. [DOCV 27/12/2016]

Instrucció de 14 d'octubre de 2014, de la Direcció General d'Innovació, Ordenació i Política lingüística sobre l'actualització dels Plans de Convivència en els centres educatius.

2. INTRODUCCIÓ

2.1. La complexitat de la convivència a l'Institut

En els últims anys, la convivència en els centres educatius, i el nostre institut no és una excepció, s'ha convertit en un apartat complicat de la vida educativa. L'augment de conductes d'indisciplina, disrupcions o dificultats per mantenir l'ordre necessari pel desenvolupament de les classes és un fet evident. Així mateix, són cada vegada més freqüents els casos d'insults, agressions, maltractaments, abusos, etc.

El deteriorament de la convivència a l'institut es deu a diversos factors o variables i no sempre pot abordar-se des de l'àmbit escolar. Els centres educatius no són més que el reflex de la societat en la qual conviu.

2.2. Factors que influïxen en la convivència dins l'àmbit escolar:

- a) El tipus de societat en la qual es desenvolupa el nostre alumnat.
- b) La cultura i els valors subjacents que es transmeten des del context social. Ara com ara, el que predomina no són precisament els valors de llibertat, justícia, respecte, responsabilitat, tolerància, solidaritat, sinó més aviat el conformisme, el “tot val”, la cerca de riquesa sense que importen els mitjans utilitzats, etc.
- c) L'entorn familiar i els valors que es transmeten en aquest. El concepte de família i el prototip de família han canviat. Existeix un ús diferent del temps en el nucli familiar que condiciona la socialització dels fills. La falta de temps i el treball dels pares comporta que es deleguen en els centres educatius funcions que són específiques de la família. La família és la primera institució educativa, entenent educació com “saber estar”, “saber conviure”, “saber comportar-se”, etc. És necessari que la família participe, s'implique en l'educació dels fills i que no desenvolupe actituds que siguin contradictòries a les del centre educatiu.

d) Els mitjans de comunicació i la seua influència en els models de comportament davant determinades situacions, així com les seues propostes de resolució de conflictes, o els valors i contravalors que transmeten. En molts mitjans de comunicació és fàcil trobar programes que exalten valors contraris a la convivència, que exalten la rivalitat; programes en els quals preval la grolleria; programes en els quals es repeteix la visió del “tot val” per a aconseguir la fama, l'èxit i els diners.

e) L'entorn escolar en el qual se solen produir contradiccions evidents i, no obstant això, no haurien d'existir discrepàncies entre el que es diu i el que es fa, entre el que s'exigeix a l'alumnat i el que fa la resta dels membres de la comunitat educativa o algun dels seus components. Per a la millora de la convivència és fonamental tindre en compte:

1. Un currículum que contemple els interessos, les motivacions, les expectatives i la diversitat del nostre alumnat.
2. Aspectes organitzatius: configuració de grups heterogenis i flexibles, ràtio adequada, disseny de l'horari del centre, funcionament de les tutories, guàrdies, espais, suports, activitats complementàries i extraescolars, etc.
3. Democràcia, autoritat i coordinació. Cal que, a més dels òrgans de participació, tota la comunitat educativa pugui intervenir i ser escoltada, pugui participar realitzant aportacions; i que tots els membres de la comunitat educativa tinguen clar que el professorat té autoritat sobre l'alumnat. L'autoritat ha de demostrar-se dia a dia exercint les seues funcions amb responsabilitat i fermesa, però també amb flexibilitat i adaptació a les circumstàncies o característiques d'un fet determinat. El professor ha de servir d'exemple, ha d'exercir el seu treball amb respecte, justícia i solidaritat.

f) L'alumnat, amb les seues característiques personals (personalitat, edat, situacions particulars, entre d'altres), unides a la influència d'altres elements que

hem citat anteriorment (l'entorn familiar o social en el qual es desenvolupa), constitueix el punt més important per a la convivència.

2.3. El Pla de Convivència

El Pla de Convivència té com a finalitat fonamental educar íntegrament a l'alumnat i establir estratègies preventives o d'intervenció que contribuïsquen a la millora de la convivència.

L'educació ha d'anar més enllà de la mera adquisició d'uns coneixements, hàbits i tècniques dels diferents camps del saber. Per tant, ha d'estendre's i proporcionar a les persones la capacitat d'assumir els seus deures i exercir els seus drets dins dels principis democràtics de la convivència, basats en el respecte a la llibertat dels altres i l'ús responsable de la pròpia, de la tolerància i de la solidaritat.

El Centre té com a última finalitat l'educació integral del seu alumnat. Un dels objectius fonamentals que s'ha de perseguir és l'aprenentatge i el tractament dels conflictes des de la perspectiva d'una cultura pacífica, basada en el diàleg, la justícia, la solidaritat i la tolerància. Com que la millora de la convivència no s'aconsegueix només des de l'amenaça i el càstig, s'ha buscat la participació de tots els implicats en l'àmbit educatiu per a establir normes que no obstaculitzen ni inciten a la rebel·lia, sinó que, per contra, s'assumisquen com a pròpies i ajuden a l'enriquiment, tant a nivell personal (exercint una llibertat responsable) com en les nostres relacions amb els altres (des del respecte a les llibertats dels altres, des de la comprensió dels seus trets diferencials i sota el prisma de la solidaritat).

Aquest pla de convivència contemplarà l'exercici i el respecte dels drets dels membres de la comunitat educativa com a base essencial de la convivència entre iguals, entre gèneres i en la interculturalitat així com les relacions entre el professorat, l'alumnat i la seua família i el personal no docent.

2.4. Drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis

El DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, regula els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis en l'àmbit de la convivència escolar dels centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics.

2.4.1. Dels drets i deures de les i dels alumnes

- Dret a una formació integral (Art.15)

Tots els alumnes i totes les alumnes tenen dret a rebre una formació integral que contribuïska al ple desenrotllament de la seua personalitat. Per a fer efectiu este dret, l'educació dels alumnes inclourà:

a) La formació en els valors i principis recollits en la normativa internacional, en la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

b) La consecució d'hàbits intel·lectuals i socials, estratègies de treball, així com dels necessaris coneixements científics, tècnics, humanístics, històrics i d'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

c) La formació integral de la persona i el coneixement del seu entorn social i cultural immediat i, en especial, de la llengua, història, geografia, cultura i realitat de la societat actual.

d) La formació en la igualtat entre hòmens i dones.

e) La formació en el respecte de la pluralitat lingüística i cultural de la societat actual.

f) La formació ètica o moral que estiga d'acord amb les seues pròpies creences i conviccions, i, en el cas de l'alumnat menor d'edat, amb la dels pares, mares, tutors o tutores, en qualsevol cas, de conformitat amb la Constitució.

- g) L'orientació educativa i professional.
- h) La capacitat per a l'exercici d'activitats professionals i intel·lectuals.
- i) La formació per a la pau, la cooperació i la solidaritat entre els pobles.
- j) L'educació emocional que els permeta afrontar adequadament les relacions interpersonals.
- k) L'educació que assegure la protecció de la salut i el desenvolupament de les capacitats físiques i psíquiques.
- l) L'adequada organització del treball dins de la jornada escolar ajustada a l'edat de l'alumnat, a fi de permetre el ple desenvolupament de la seua personalitat i de les seues capacitats intel·lectuals.
- m) La formació en l'esforç i el mèrit.
- n) La formació de l'oci i el temps lliure.
- o) La formació en els bons hàbits del consum.
- p) Qualsevol altres qüestions que els reconega la legislació vigent.

Els alumnes i les alumnes tenen dret que els seus pares, mares, tutors o tutores vetlen per la seua formació integral, col·laborant per a això amb la comunitat educativa, especialment en el compliment de les normes de convivència i de les mesures establides en els centres docents per a afavorir l'esforç i l'estudi.

- Dret a l'objectivitat en l'avaluació (Art.16)

Els alumnes i les alumnes tenen dret que la seua dedicació, esforç i rendiment escolar siguen valorats i reconeguts amb objectivitat. Així mateix, tindran dret a ser informats, a l'inici de cada curs, dels criteris d'avaluació, de qualificació i de les proves a les quals seran sotmesos, d'acord amb els objectius i continguts de l'ensenyança en cada curs o període d'avaluació. Els alumnes i les alumnes podran sol·licitar revisions respecte a les qualificacions d'activitats

acadèmiques o d'avaluació tant parcials com finals de cada curs. Els alumnes i les alumnes podran reclamar contra les qualificacions obtingudes i les decisions de promoció o obtenció del títol acadèmic que corresponga. A este efecte, la conselleria amb competències en matèria d'educació establirà el procediment per a fer efectiu este dret. Estos drets podran ser exercits, en el cas d'alumnat menor d'edat, pels seus pares, mares, tutors o tutores.

- Dret al respecte de les pròpies conviccions (Art.17) que comprén els següents drets

a) Respecte a la seua llibertat de consciència i a les seues conviccions religioses, ètiques, morals i ideològiques, d'acord amb la Constitució.

b) A rebre informació sobre el projecte educatiu del centre, així com sobre el caràcter propi d'este. En el cas d'alumnes menors d'edat, este dret també correspondrà als seus pares, mares, tutors o tutores.

c) Qualsevol altres reconeguts per la legislació vigent.

- Dret a la integritat i la dignitat personal (Art. 18) que implica

a) El respecte a la seua identitat, intimitat i dignitat personals.

b) El respecte a la seua integritat física, psicològica i moral.

c) La protecció contra tota agressió física, sexual, psicològica, emocional o moral, no podent ser objecte, en cap cas, de tractes vexatoris o degradants.

d) El desenrotllament de la seua activitat educativa en adequades condicions de seguretat i higiene.

e) La disposició en el centre educatiu d'un ambient que fomenta el respecte, l'estudi, la convivència, la solidaritat i la camaraderia entre els alumnes i les alumnes.

f) La confidencialitat de les seues dades personals i familiars, de conformitat amb la normativa vigent.

- Dret de participació (Art.19)

a) Els alumnes i les alumnes tenen dret a participar en el funcionament i en la vida del centre, de conformitat amb el que disposen les normes vigents.

- Dret d'associació i de reunió (Art.20) que comprén els següents drets

a) A associar-se, amb la possibilitat de creació d'associacions, federacions i confederacions d'alumnes.

b) A associar-se, una vegada acabada la seua relació amb el centre o al terme de la seua escolarització, en entitats que reunisquen els antics alumnes i col·laborar a través d'estes en el desenrotllament de les activitats del centre

c) A reunir-se en el centre educatiu. L'exercici d'este dret es desenrotllarà d'acord amb la legislació vigent i respectant el normal desenrotllament de les activitats docents.

d) Les associacions d'alumnes podran utilitzar els locals dels centres docents per a la realització de les activitats que els són pròpies, a este efecte, els directors i les directores dels centres docents facilitaran la integració de les dites activitats en la vida escolar, tenint en compte el normal desenrotllament d'esta.

- Dret d'informació (Art. 21)

Els alumnes i les alumnes tenen dret a ser informats pels seus representants en els òrgans de participació en què estiguen representats i per part de les associacions d'alumnes, tant sobre les qüestions pròpies del centre com sobre aquelles que afecten altres centres docents i el sistema educatiu en general. Els alumnes i les alumnes, o els seus pares, mares, tutors o tutores, quan els alumnes o les alumnes siguen menors d'edat, tenen dret a ser informats, abans de la recollida de les seues dades, de la destinació de les dades personals que se'ls sol·liciten en el centre, de la finalitat amb la qual seran tractades, del seu dret d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació i de la ubicació en la qual podran exercitar-lo, en els termes indicats en la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.

- Dret a la llibertat d'expressió (Art.22)

Els alumnes i les alumnes tenen dret a manifestar lliurement les seues opinions, de manera individual i col·lectiva, sense perjudic del respecte dels drets dels membres de la comunitat educativa i d'acord amb els principis i drets constitucionals i dins dels límits establits per la legislació vigent.

- Dret d'ajudes i suports (Art.23) que comprén els següents drets

- a) A rebre les ajudes i suports necessaris per a compensar les carències i els desavantatges de tipus personal, familiar, econòmic, social i cultural, especialment en el cas de presentar necessitats educatives especials.
- b) A l'establiment d'una política de beques i serveis de suport adequats a les necessitats dels alumnes.
- c) A la protecció social, en l'àmbit educatiu en el cas d'infortuni familiar o accident, segons la legislació vigent.
- d) A qualssevol altres que s'establisquen en la legislació vigent.

- Deure d'estudi i d'assistència a classe (Art.24)

L'estudi és un deure bàsic dels alumnes, que comporta el desenvolupament i aprofitament de les seues aptituds personals i dels coneixements que s'impartisquen. La finalitat del deure a l'estudi és que, per mitjà de l'aprenentatge efectiu de les distintes matèries que componen els currículums, els alumnes i les alumnes adquirisquen una formació integral que els permeta assolir el màxim rendiment acadèmic, el ple desenvolupament de la seua personalitat, l'adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, la preparació per a participar en la vida social i cultural, i la capacitat per a l'exercici d'activitats professionals. Este deure bàsic, que requereix esforç, disciplina i responsabilitat per part dels alumnes, es concreta en les obligacions següents:

- a) Tindre una actitud activa, participativa i atenta a classe, sense interrompre ni alterar el funcionament normal de les classes.

- b) Participar en les activitats formatives orientades al desenvolupament del currículum.
- c) Assistir al centre educatiu amb el material i l'equipament necessaris per a poder participar activament en el desenvolupament de les classes.
- d) Realitzar les tasques encomanades pel professorat en l'exercici de les seues funcions.
- e) Realitzar l'esforç necessari en funció de la seua capacitat, per a comprendre i assimilar els continguts de les distintes àrees, assignatures i mòduls.
- f) Respectar l'exercici del dret i el deure a l'estudi dels altres alumnes.
- g) Respectar l'exercici del dret i el deure a la participació en les activitats formatives dels altres alumnes.
- h) Romandre en el recinte escolar durant la jornada lectiva.
- i) Atendre les explicacions, manifestar esforç personal i de superació per a traure el màxim rendiment.
- j) Qualsevol altres establides per la normativa vigent.

Els alumnes i les alumnes tenen, així mateix, deure d'assistir a classe amb puntualitat.

- Deure de respecte als altres (Art.25)

Els alumnes i les alumnes tenen el deure de respectar l'exercici dels drets i les llibertats de tots els membres de la comunitat educativa. Este deure es concreta en les obligacions següents:

- a) Respectar la llibertat de consciència, i les conviccions religioses, morals i ideològiques dels membres de la comunitat educativa.
- b) Respectar la identitat, la integritat, la dignitat i la intimitat de tots els membres de la comunitat educativa.

- c) Col·laborar amb el professorat en la seua responsabilitat de transmissió de coneixements i valors.
- d) Complir les normes i seguir les pautes establertes pel professorat.
- e) No discriminar cap membre de la comunitat educativa per raó de naixement, raça, sexe, llengua, o per qualsevol altra circumstància personal o social.

- Deure de respectar les normes de convivència (Art.26)

Els alumnes i les alumnes tenen el deure de respectar les normes d'organització, convivència i disciplina del centre educatiu. Este deure es concreta en les obligacions següents:

- a) Participar i col·laborar en la promoció d'un ambient de convivència escolar adequat, així com conèixer el pla de convivència del centre.
- b) Respectar el dret dels restants alumnes que no siga pertorbada l'activitat educativa.
- c) Justificar de manera adequada i documentalment, davant del tutor o tutora, les faltes d'assistència i de puntualitat. En cas que siga menor d'edat, es justificarà per part dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne i l'alumna.
- d) Utilitzar adequadament les instal·lacions, els materials i els recursos educatius utilitzats en el centre.
- e) Respectar els béns i les pertinences dels membres de la comunitat educativa.
- f) Complir el reglament de règim interior del centre.
- g) Respectar i complir les decisions dels òrgans unipersonals i col·legiats del centre, sense perjudi de fer valdre els seus drets quan considere que alguna de les decisions en vulnere algun, d'acord amb el procediment que establisca el reglament de règim interior del centre i la legislació vigent.

- h) Complir les normes de seguretat, salut i higiene en els centres docents, considerant expressament la prohibició de fumar, portar i consumir begudes alcohòliques, estupefaents i psicòtrops.
- i) Respectar el projecte educatiu, o el caràcter propi del centre, d'acord amb la legislació vigent.
- j) Responsabilitzar-se de les comunicacions que s'establisquen entre la família i el centre educatiu i viceversa.
- k) Utilitzar l'equipament informàtic, programari i comunicacions del centre, incloent-hi Internet, per a fins estrictament educatius.
- l) Respectar el que estableix el reglament de règim interior del centre respecte als usos i prohibicions en la utilització de les noves tecnologies (telèfons mòbils, aparells reproductors, videojocs, etc.), tant en l'activitat acadèmica com quan no servisquen als fins educatius establerts en el projecte educatiu del centre.

2.4.2. Dels drets i deures dels pares, mares, tutors o tutores del l'alumnat en l'àmbit de la convivència

- Els representants legals dels alumnes tenen els següents drets (Art.50)

- a) A ser respectats, rebre un tracte adequat i ser valorats per la comunitat educativa, i per la societat en general, en l'exercici de les seues funcions.
- b) Que els seus fills i filles reben una educació amb la màxima garantia de qualitat, d'acord amb els fins i drets establerts en la Constitució, en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en les lleis educatives.
- c) A participar en el procés d'ensenyança i aprenentatge dels seus fills i filles sense detriment de les competències i responsabilitats que corresponen a altres membres de la comunitat educativa.
- d) A conèixer els procediments establerts pel centre educatiu per a una adequada col·laboració amb este.

- e) A estar informats sobre el progrés de l'aprenentatge i la integració socioeducativa dels seus fills i filles.
- f) A rebre informació sobre les normes que regulen la convivència en el centre.
- g) A participar en l'organització, el funcionament, el govern i l'avaluació del centre educatiu, en els termes establerts en les lleis.
- h) A ser informats sobre el procediment per a presentar queixes, reclamacions i suggeriments.
- i) A ser oïts en aquelles decisions que afecten l'orientació acadèmica i professional dels seus fills i filles.
- j) Que els siguen notificades les faltes d'assistència i retards.
- k) Que els siguen notificades les mesures educatives correctores i disciplinàries en les quals puguen incórrer els seus fills i filles.
- l) A ser informats del projecte educatiu del centre, i del caràcter propi del centre.
- m) A presentar per escrit les queixes, reclamacions i suggeriments que consideren oportuns, relatius tant al funcionament del centre educatiu com a les decisions o mesures adoptades amb els seus fills i filles.

- Dret d'associació dels pares, mares, tutors o tutores dels alumnes (Art.51)

Els pares, mares, tutors o tutores dels alumnes tenen garantida la llibertat d'associació en l'àmbit educatiu. Aquestes associacions assumiran, entre altres, les finalitats següents:

- a) Assistir els pares, mares, tutors o tutores en tot allò que concerneix l'educació dels seus fills i filles o pupils i pupil·les.
- b) Col·laborar en les activitats educatives dels centres docents.
- c) Promoure la participació dels pares, mares, tutors o tutores des alumnes en la gestió del centre.

En cada centre docent podran existir associacions de pares i mares d'alumnes integrades pels pares, mares, tutors o tutores i podran utilitzar els locals dels centres docents per a la realització de les activitats que els són pròpies, a este efecte, els directors o directores dels centres docents públics facilitaran la integració de les dites activitats en la vida escolar, sempre que no alteren el normal desenrotllament d'esta.

Les administracions educatives afavoriran l'exercici del dret d'associació dels pares i mares, així com la formació de federacions i confederacions. Reglamentàriament s'establiran, d'acord amb la llei, les característiques específiques de les associacions de pares i mares d'alumnes.

- Als pares, mares, tutors o tutores dels alumnes els correspon assumir els deures següents (Art.52)

- a) Inculcar el valor de l'educació en els seus fills i filles i el de l'esforç i l'estudi per a l'obtenció dels millors rendiments acadèmics en el procés d'aprenentatge i la responsabilitat que comporta.
- b) Assumir la responsabilitat que tenen de complir amb l'escolarització dels seus fills i filles i atendre correctament les necessitats educatives que sorgisquen de l'escolarització.
- c) Col·laborar amb el centre educatiu.
- d) Escolaritzar els seus fills o filles.
- e) Estar involucrats en l'educació dels seus fills i filles, al llarg de tot el procés educatiu.
- f) Fomentar el respecte dels seus fills i filles cap a les normes de convivència del centre.
- g) Fomentar el respecte per tots els components de la comunitat educativa.
- h) Ensenyar els seus fills i filles a cuidar els materials i les instal·lacions del centre i respondre dels desperfectes causats en estos.

- i) Vetlar per l'assistència i puntualitat dels seus fills i filles en el centre escolar.
- j) Proporcionar al centre la informació que, per la seua naturalesa, siga necessària conèixer per part del professorat.
- k) Comunicar-se amb l'equip educatiu sobre el procés d'ensenyança i aprenentatge dels seus fills i filles i el seu desenrotllament, socioeducatiu i emocional, així com cooperar en la resolució de conflictes.
- l) Proporcionar, en la mesura de les seues disponibilitats, els recursos i les condicions necessàries per al progrés escolar.
- m) Adoptar les mesures necessàries, o sol·licitar l'ajuda corresponent en cas de dificultat, perquè els seus fills i filles o pupils i pupil·les cursen les ensenyances obligatòries i assistisquen regularment a classe.
- n) Estimular-los perquè duguen a terme les activitats d'estudi que els encomanen.
- o) Participar de manera activa en les activitats que s'establisquen, en virtut dels compromisos educatius que els centres docents establisquen amb les famílies, per a millorar el rendiment dels seus fills i filles.
- p) Conèixer, participar i recolzar l'evolució del seu procés educatiu, en col·laboració amb els professors, professores i el centre docent.
- q) Respectar i fer respectar les normes establides pel centre, l'autoritat i les indicacions o orientacions educatives del professorat.
- r) Ensenyar els seus fills i filles a desenrotllar una actitud responsable en l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, vigilar el tipus d'informació a què accedeixen els seus fills i filles a través de les noves tecnologies i mitjans de comunicació.
- s) Respectar el projecte educatiu del centre, així com el caràcter propi del centre.

2.4.3. Dels drets i deures del professorat en l'àmbit de la convivència escolar

- Al professorat, dins de l'àmbit de la convivència escolar, se'ls reconeix els següents drets (Art.53)

a) A ser respectats, rebre un tracte adequat i ser valorats per la comunitat educativa, i per la societat en general, en l'exercici de les seues funcions.

b) A rebre la col·laboració necessària per part dels pares i mares (en la realització de les tasques escolars a casa, control d'assistència a classe, assistència a tutories, informació necessària per a l'adequada atenció de l'alumne o alumna) per a poder proporcionar un adequat clima de convivència escolar i facilitar una educació integral per als seus fills i filles.

c) A realitzar la seua funció docent en un ambient educatiu adequat, on siguen respectats els seus drets, especialment el seu dret a la integritat física i moral. d) A exercir les competències que, en l'àmbit de la convivència escolar, els siguen atribuïdes per part d'este decret i la resta de la normativa vigent.

e) A tindre autonomia per a prendre les decisions necessàries per a mantindre un adequat clima de convivència durant les classes, assegurant el desenrotllament de la funció docent i discent, així com durant les activitats complementàries i extraescolars, segons el procediment que s'establisca en el reglament de règim interior del centre.

f) A rebre l'ajuda i col·laboració de la comunitat educativa per a millorar la convivència en el centre.

g) A participar en l'elaboració de les normes de convivència del centre, directament o a través dels seus representants en els òrgans col·legiats del centre.

h) A expressar la seua opinió sobre el clima de convivència en el centre, així com a realitzar propostes per a millorar-lo.

i) A rebre, per part de l'administració, els plans de formació previstos en l'article 14.2 del Decret 39/2008, així com, la formació permanent en els termes establerts en l'article 102 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

j) A tindre la consideració d'autoritat pública, en l'exercici de la funció docent, a l'efecte del que disposa el Decret 39/2008.

k) A la defensa jurídica i protecció de l'administració pública en els procediments que se seguisquen davant de qualsevol orde jurisdiccional, com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions o càrrecs públics, en els termes establerts en la Llei d'Assistència Jurídica a la Generalitat.

l) Conèixer el projecte educatiu del centre, així com el seu caràcter propi.

- Als professors i professores els correspon assumir els deures següents dins de l'àmbit de la convivència escolar(Art.54)

a) Respectar i fer respectar el projecte educatiu del centre, així com el seu caràcter propi.

b) Complir les obligacions establides per la normativa sobre la convivència escolar i les derivades de l'atenció a la diversitat del seu alumnat.

c) Exercir, de forma diligent, les competències que en l'àmbit de la convivència escolar els atribuïsquen el Decret 39/2008 i la resta de la normativa vigent.

d) Respectar els membres de la comunitat educativa i donar-los un tracte adequat.

e) Imposar les mesures correctores que els corresponga en virtut del present decret.

f) Inculcar als alumnes el respecte per tots els membres de la comunitat educativa.

- g) Fomentar un clima de convivència en l'aula i durant les activitats complementàries i extraescolars que permeten el bon desenvolupament del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- h) Informar els pares, mares, tutors o tutores dels alumnes de les normes de convivència establides en el centre, dels incompliments d'estes per part dels seus fills i filles, així com de les mesures educatives correctores imposades.
- i) Informar els alumnes i les alumnes de les normes de convivència establides en el centre, fomentant el seu coneixement i compliment.
- j) Establir en la programació de la seua docència, i especialment en la programació de la tutoria, aspectes relacionats amb la convivència escolar i amb la resolució pacífica de conflictes.
- k) Controlar les faltes d'assistència, així com els retards dels alumnes i informar d'això els pares, mares, tutors o tutores, segons el procediment que s'establisca en el reglament de règim interior del centre.
- l) Actuar amb diligència i rapidesa davant de qualsevol incidència rellevant en l'àmbit de la convivència escolar i comunicar-ho al professorat de tutoria, de manera que s'informe convenientment els pares, mares, tutors o tutores i es puguem prendre les mesures oportunes.
- m) Informar els pares, mares, tutors o tutores de les accions dels alumnes i que siguem greument perjudicials per a la convivència en el centre.
- n) Formar-se en la millora de la convivència en els centres docents i en la solució pacífica de conflictes.
- o) Guardar reserva i sigil professional sobre tota aquella informació que es dispose sobre les circumstàncies personals i familiars dels alumnes, sense perjudici de l'obligació de comunicar a l'autoritat competent les circumstàncies que puguem implicar l'incompliment dels deures i responsabilitats establits per la normativa de protecció de menors.

- p) Informar la conselleria competent en matèria d'educació de les alteracions de la convivència en els termes que preveu l'Orde de 12 de setembre de 2007, de la conselleria d'Educació.
- q) Informar els responsables del centre de les situacions familiars que puguen afectar l'alumne o alumna.
- r) Guardar reserva i sigil professional sobre els continguts de les proves parcials o finals, ordinàries i extraordinàries, programades pels centres docents i de les planificades per l'administració educativa.
- s) Fomentar la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- t) Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a fins estrictament educatius.
- u) Vetlar pel bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i en particular complir i fer complir el que preveuen la Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal i la Llei de Propietat Intel·lectual.
- v) Atendre pares, mares, tutors, tutores i alumnes i, si és el cas, l'exercici de la tutoria.

2.4.4. Dels drets i deures del personal d'administració i servicis en l'àmbit de la convivència escolar

- El personal d'administració i serveis, com a membres de la comunitat educativa, i en l'exercici de les seues funcions legalment establides, tindran els següents drets (Art.55)

- a) A ser respectats, rebre un tracte adequat i ser valorats per la comunitat educativa, i per la societat en general, en l'exercici de les seues funcions.
- b) A col·laborar amb el centre per a establir un bon clima de convivència en este.

c) A rebre defensa jurídica i protecció de l'administració pública en els procediments que se seguisquen davant de qualsevol orde jurisdiccional com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions o càrrecs públics, en els termes establerts en la Llei d'Assistència Jurídica a la Generalitat.

- El personal d'administració i serveis tindrà els deures següents (Art.55) a)

Col·laborar amb el centre per a establir un bon clima de convivència en este.

b) Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a fins estrictament administratius o relacionats amb el seu lloc de treball.

c) Vetlar pel bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

d) Complir i fer complir el que preveuen la Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal i la Llei de Propietat Intel·lectual.

e) Custodiar la documentació administrativa, així com guardar reserva i sigil respecte a l'activitat quotidiana del centre escolar.

f) Comunicar a la direcció del centre totes les incidències que suposen violència exercida sobre persones i béns, i que, per la seua intensitat, conseqüències o reiteració, perjudiquen la convivència en els centres docents.

3. OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

3.1. Objectius generals del Pla de Convivència

1. Facilitar als òrgans de govern i al professorat instruments i recursos per a la prevenció de la violència i la millora de la convivència en el centre.
2. Conscienciar i sensibilitzar a la comunitat educativa sobre la importància d'una adequada convivència escolar i sobre els procediments per a millorar-la.
3. Fomentar en el centre educatiu els valors, les actituds i les pràctiques que permeten millorar el grau d'acceptació i compliment de les normes i avançar en el respecte a la diversitat i en el foment de la igualtat entre homes i dones.
4. Facilitar la prevenció, detecció, tractament, seguiment i resolució de conflictes que pogueren plantejar-se en el centre, i aprendre a utilitzar-los com a font d'experiència d'aprenentatge.
5. Facilitar la prevenció, detecció i eliminació de totes les manifestacions de violència, especialment de la violència de gènere i de les actituds i comportaments xenòfobs i racistes.
6. Facilitar la mediació per a la resolució pacífica dels conflictes.

3.2. Objectius que ens proposem aconseguir en el nostre Centre i que guien el desenvolupament d'aquest Pla de Convivència

1. Aconseguir, establir i promoure instruments que potencien:
  1. La promoció del diàleg.
  2. La prevenció de la violència en totes les seues manifestacions.
  3. La participació de la comunitat educativa en la presa de decisions.
  4. La convivència basada en el respecte.
2. Sensibilitzar a la comunitat educativa sobre la importància del projecte i implicar altres agents en la tasca educativa.

3. Fomentar els valors, les actituds i les pràctiques que permeten millorar:
  1. La promoció i participació de tots els components de la comunitat des de la seua diversitat.
  2. El compliment de les normes.
  3. El respecte a la diversitat i a la igualtat entre tots els individus.
4. Prevenir, detectar, tractar, seguir i resoldre els conflictes, especialment els ocasionats per l'ús de la violència, la violència de gènere, la xenofòbia i el racisme.
5. Utilitzar el tractament i la resolució dels conflictes i les desavinences com a font d'aprenentatge.

Correspon a la comunitat educativa posar mitjans de tota mena per a prevenir aquelles situacions de conflicte, facilitant així un bon clima de centre que propicie que la vida escolar es desenvolupe de manera ordenada i gratificant i, amb això, l'increment del temps dedicat a l'ensenyament i a l'aprenentatge.

Aprendre a viure junts, aprendre a conviure amb els altres, a més de constituir una finalitat essencial de l'educació, representa un dels principals reptes per als sistemes educatius actuals. No obstant això, una de les percepcions més esteses entre el professorat fa referència al progressiu increment de les dificultats de convivència en els centres educatius i, de manera especial, en els d'educació secundària.

És per això que, la participació de tots els sectors de la comunitat educativa és una de les premisses necessàries per a la millora de la convivència. Només amb la participació i implicació de tots els sectors de la comunitat educativa es poden fer passos sòlids cap a una convivència positiva, base imprescindible per a avançar en la construcció d'un teixit social que permeta construir una democràcia participativa i, amb això, educar per a la ciutadania. Educar per a la ciutadania democràtica, activa i responsable demanda educar des de valors com la justícia, el respecte i la solidaritat, així com desenvolupar en l'alumnat les competències necessàries per a resoldre problemes i conflictes,

assumir la gestió de la seua vida amb responsabilitat, relacionar-se positivament aconseguisc i amb les altres persones, prendre decisions, actuar amb sentit crític, emprendre accions per a transformar el mitjà creativament.

L'enfocament de la convivència en el Centre haurà de tindre una visió constructiva i positiva, per la qual cosa les actuacions aniran encaminades al desenvolupament de comportaments adequats per a conviure millor i resoldre conflictes, a través de la participació, d'unes bones vies de comunicació, de la prevenció de problemes de conducta i de la mediació.

Començarem per donar-nos una definició de convivència:

- Segons el diccionari de la R.A.E., conviure és viure junts, cohabitar.
- Convivència és una mica més que la mera coexistència o tolerància de l'altre. És el respecte mutu i l'acceptació d'unes normes comunes, altres opinions i estils de vida i la resolució per mitjans no violents de les tensions i disputes. La convivència és molt més que cohabitació perquè exigeix el contacte i l'intercanvi d'accions positives i responsables entre persones.
- Ser responsable significa cuidar d'alguna cosa o d'algú i, també, vol dir assumir les conseqüències de la llibertat. Perquè llibertat i responsabilitat són anvers i revers d'una mateixa moneda, actituds interdependents i conseqüents amb un quefer ètic.

L'Institut és un dels àmbits on el procés de *conviure* adquireix un sentit i caràcter especial, perquè li ve encomanada la seua planificació i desenvolupament.

Tots nosaltres aprenem a ser persones a través de la convivència amb els altres i aquest aprenentatge ha de desenvolupar-se en un entorn de pluralitat, la qual cosa suposa una dificultat afegida a la complexitat que embolica l'àmbit de la convivència.

Per tot això, és important conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència i aprendre a obrar d'acord amb elles.

3.3. Disposicions generals. Principis bàsics

Per a aconseguir els objectius pretesos pel Pla de Convivència, les actuacions estaran basades en els següents principis:

- a) Intervenció preventiva per a evitar l'aparició de conflictes i en tals casos, la seua resolució pacífica.
- b) Participació activa de tots els membres de la comunitat educativa que garantisquen el bon fer del Pla de Convivència.
- c) Corresponsabilitat entre administració i membres de la comunitat educativa.
- d) Actuacions coherents i coordinades, de manera que es fomenten tots els elements que contribuïsquen a la millora de la convivència en el centre.

- **Promoció de la convivència**

1. Correspon a tots els membres de la comunitat educativa afavorir, en l'àmbit de les seues competències, la convivència al centre i fomentar l'adequat clima escolar per als processos d'ensenyança-aprenentatge establits en el pla de convivència, fonamentant-se en la cultura de la participació i el respecte mutu als drets individuals.
2. Correspon al director o directora dels centres docents públics i al o a la titular dels centres privats concertats, en l'àmbit de les seues competències, garantir l'aplicació del pla de convivència, així com la mediació en la resolució dels conflictes, registrar les incidències en el Registre Central segons el que preveu l'Orde de 12 de setembre de 2007, incoar els expedients disciplinaris i imposar les mesures educatives correctores i disciplinàries que corresponguen als alumnes, en compliment de la normativa vigent, sense perjudi de les competències atribuïdes al consell escolar del centre, a través de la comissió de convivència.
3. El consell escolar i el claustre de professors avaluaran els resultats de l'aplicació de les normes de convivència del centre, analitzaran els problemes detectats en la seua aplicació i proposaran, si és el cas, mesures i iniciatives que afavorisquen la convivència en el centre.
4. Els òrgans de govern i de participació i el professorat dels centres han d'adoptar les mesures necessàries, integrades en el marc del projecte educatiu del centre i del seu funcionament habitual, per a afavorir la millora permanent del

clima escolar i de garantir l'efectivitat en l'exercici de drets de l'alumnat i en el compliment dels seus deures. Amb esta finalitat, s'ha de potenciar la comunicació constant i directa amb l'alumnat i amb els pares, mares, tutors o tutores.

5. El consell escolar del centre vetllarà, en l'àmbit de les seues competències, pel compliment correcte dels drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors, tutores i professorat.

6. S'estableixen com a instruments bàsics per a la consecució d'un adequat clima al centre:

a) El Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència, que estableix mesures i facilita protocols d'actuació per a ajudar a construir l'escola de la convivència, així com a previndre i gestionar situacions de conflicte. Este pla preveu la creació de les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials d'Educació que estan dissenyades per a intervenir davant de casos greus de violència escolar i, al mateix temps, coordinar i assessorar la comunitat educativa.

b) El Registre Central, regulat per l'Orde de 12 de setembre de 2007, d'Educació.

c) El reglament de règim interior del centre, previst en l'article 12 de la presente norma.

d) El pla de convivència del centre, definit en l'article 27 del present decret.

7. La junta de delegats del centre podrà proposar al consell escolar del centre l'adopció de possibles mesures de millora en la convivència del centre.

3.4. DISTRIBUCIÓ DE COMPETÈNCIES

Els centres regulats en aquesta norma tindran els següents òrgans de govern i de coordinació docent, on es respectarà la paritat entre dones i homes, llevat que, per raons fundades i objectives, degudament motivades, no fora possible:

- a) Òrgans unipersonals de govern: les persones titulars de la direcció, la vicedirecció, les direccions d'estudis, la secretaria del centre i aquelles persones incorporades a l'equip directiu en funció de les característiques del centre.
- b) Òrgans col·legiats de govern: consell escolar i claustre de professorat del centre.
- c) Òrgans unipersonals de coordinació docent: les persones que exerceixen la funció de tutoria i altres figures de coordinació.
- d) Òrgans col·legiats de coordinació docent: comissió de coordinació pedagògica, equips educatius, departaments didàctics i de família professional i departament d'orientació acadèmica i professional.

a) Òrgans unipersonals de govern: L'EQUIP DIRECTIU (Art.10)

Correspon a l'equip directiu fomentar la convivència escolar i impulsar quantes activitats estiguen previstes en el pla de convivència del centre.

Són competències de la direcció del centre:

- a) Proposar a la comunitat educativa actuacions que garantisquen la inclusió de tot l'alumnat, les relacions, la participació i la cooperació entre els diferents col·lectius que la integren, milloren la convivència al centre i fomenten un clima escolar que previnga qualsevol forma d'assetjament i que afavorisca el respecte a tota mena de diversitat i la formació integral de l'alumnat.
- b) Organitzar i liderar el procés d'avaluació i anàlisi dels factors del context que faciliten o dificulten la inclusió i les decisions que se'n deriven, amb l'objecte d'articular les mesures necessàries que permeten eliminar les barreres identificades que limiten l'accés, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat, i de mobilitzar i reorganitzar els recursos disponibles.
- c) Impulsar el desenvolupament d'actuacions per a la igualtat entre dones i homes seguint les directrius del Pla director de coeducació i del pla d'igualtat impulsat per la conselleria competent en matèria d'educació, i del Pla d'igualtat d'homes i dones de l'Administració de la Generalitat.

- d) Vetlar pel màxim desenvolupament de les capacitats de l'alumnat, afavorir la seua participació i propiciar la disminució de l'absentisme escolar.
- e) Organitzar i liderar el procés d'anàlisi de les millores necessàries per a aconseguir la inclusió i les decisions que se'n deriven, amb la col·laboració del departament d'orientació, dels equips educatius, de les famílies i de l'alumnat, i l'assessorament i la participació dels departaments didàctics.
- f) Afavorir el foment de la convivència en el centre, impulsant el pla de convivència aprovat pel Consell Escolar.
- g) Aplicar les mesures de correcció de conducta que podrà delegar en el cap o cap d'estudis, en el tutor o tutora docent de l'alumne o alumna, o en l'Equip de gestió de la convivència, en el seu cas.
- h) Garantir l'exercici de la mediació i altres mesures contemplades en el pla de convivència per a la resolució de conflictes segons els procediments establerts.
- i) Incoar expedients sancionadors i aplicar, si escau, les mesures que corresponguen, sense perjudici de les competències atribuïdes al Consell Escolar, i segons el procediment establert en aquest pla.
- j) Vetlar pel compliment de les mesures imposades en els seus justos termes.

Són competències de la direcció d'estudis:

- a) Coordinar i dirigir les actuacions dels tutors i tutores i del professorat, establides en el pla de convivència i en les normes de convivència.
- b) Garantir, per delegació de la direcció, les mesures correctores i l'exercici de la mediació i els procediments que es duen a terme en el centre.

b) Òrgans col·legiats de govern: CONSELL ESCOLAR I CLAUSTRE DE PROFESSORAT DEL CENTRE

- CONSELL ESCOLAR (Art. 28)

El consell escolar del centre, sense menyscarpe dels principis generals previstos en la normativa vigent, tindrà les competències següents:

- a) Proposar i aprovar mesures i iniciatives que afavorisquen la igualtat, la convivència i el respecte a la diversitat, la compensació de desigualtats, la resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits i la igualtat entre dones i homes.
- b) Conèixer i participar en la resolució dels conflictes de convivència i promoure accions de prevenció que afavorisquen un clima de convivència en el centre i una vertadera cultura de pau basada en el respecte als valors universals. Quan les mesures disciplinàries adoptades per la direcció del centre corresponguen a conductes de l'alumnat que perjudiquen greument la convivència del centre, el consell escolar, a instàncies de les famílies, podrà revisar la decisió adoptada i proposar, si escau, les mesures alternatives oportunes.
- c) Proposar i aprovar mesures i iniciatives que afavorisquen el bon ús de l'equipament i les eines TIC de què dispose el centre, així com vetllar pel respecte a la protecció de dades, la propietat intel·lectual, la convivència i la utilització de programari lliure.
- d) Establir criteris i actuacions per a aconseguir una relació fluida i participativa entre aquest òrgan col·legiat de govern i tots els sectors de la comunitat educativa, promoure les relacions i la col·laboració escola-família i fomentar la participació de les famílies en les eleccions a membres del consell escolar i en les diferents consultes que es realitzen per part de la direcció del centre o de l'Administració educativa.

- **CLAUSTRE DE PROFESSORAT DEL CENTRE (Art. 33)**

El claustre de professorat, sense menyscar els principis generals previstos en la normativa vigent, tindrà les competències següents:

- a) Fixar els criteris referents a l'atenció a la diversitat, orientació, tutoria, avaluació i recuperació de l'alumnat dins el marc normatiu, així com els criteris pedagògics per a l'elaboració dels horaris de l'alumnat i del professorat, i per a la constitució de grups d'alumnat.
- b) Proposar mesures i iniciatives que afavorisquen la convivència, la igualtat entre dones i homes i la resolució pacífica de conflictes al centre docent.

- c) Conèixer, en els termes que establisca el centre, la resolució de conflictes disciplinaris i la imposició de sancions.
- d) Proposar mesures i iniciatives que fomenten la col·laboració de les famílies per a la millora del rendiment acadèmic de l'alumnat, el control de l'absentisme i la millora de la convivència.
- e) Promoure i aprovar iniciatives en l'àmbit de la inclusió, la investigació i la innovació, el foment de la lectura, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, la formació del professorat del centre i la participació de la comunitat educativa i d'agents comunitaris.
- f) Promoure iniciatives i actuacions que propicien la participació i relació amb els altres sectors de la comunitat educativa i les seues organitzacions.

c) Òrgans unipersonals de coordinació docent: FUNCIÓ TUTORIAL, ALTRES FIGURES DE COORDINACIÓ I COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

- FUNCIÓ TUTORIAL (Art. 48)

Les funcions de les persones que exercisquen la tutoria són les següents:

- a) Vetlar per la convivència del grup d'alumnes i la participació d'aquest en les activitats del centre.
- b) Facilitar la inclusió de l'alumnat i fomentar-hi el desenvolupament d'actituds participatives i positives que consoliden les bones relacions del grup.
- c) Coordinar l'equip educatiu en la planificació, desenvolupament i avaluació de les mesures de resposta i inclusió proposades per a l'alumnat del seu grup classe, com a conseqüència de l'avaluació del procés educatiu i aprenentatge de l'alumnat.

- COORDINADOR/A D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA (Art. 53)

Les funcions de la coordinadora o coordinador d'igualtat i convivència són:

- a) Coordinar les actuacions d'igualtat entre homes i dones referides en la Resolució de les Corts Valencianes núm. 98/IX, de 9 de desembre de

2015, i seguint les directrius del Pla director de coeducació i dels plans d'igualtat impulsats per la Generalitat, que siguen d'aplicació.

- b) Coordinar les actuacions específiques en els centres educatius establides en l'article 24 de la Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI, per a garantir que totes les persones que conformen la comunitat educativa puguen exercir els drets fonamentals que empara la legislació autonòmica, estatal i internacional.
- c) Col·laborar amb la direcció del centre i amb la comissió de coordinació pedagògica en l'elaboració, desplegament i avaluació del pla d'igualtat i convivència del centre, tal com estableix la normativa vigent.
- d) Coordinar les actuacions previstes en el pla d'igualtat i convivència.
- e) Formar part de la comissió d'inclusió, igualtat i convivència del consell escolar del centre.
- f) Treballar conjuntament amb la persona coordinadora de formació del centre en la confecció del pla de formació del centre en matèria d'igualtat i convivència.
- g) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

- **COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE**

Són funcions de la comissió de convivència del centre les següents:

- a) La responsabilitat d'assistir a la direcció del centre i a la resta de la comunitat educativa en el compliment del que s'estableix en aquest pla, canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa per a previndre i evitar el conflicte, i millorar la convivència, el respecte mutu i la tolerància en el centre.
- b) El tractament dels conflictes de convivència mitjançant els procediments establerts en el present pla, garantint els principis d'oportunitat, intervenció mínima, proporcionalitat i superior interès del menor en les seues actuacions.
- c) Elaborar un informe anual analitzant els problemes detectats en la gestió de la convivència i, si escau, en l'aplicació efectiva dels drets i deures de

l'alumnat, que serà traslladat a la direcció del centre i al Consell Escolar. Igualment informar el Consell Escolar, almenys dues vegades durant el curs, sobre les actuacions realitzades i farà les propostes que considere oportunes per a la millora de la convivència en el centre.

d) Òrgans col·legiats de coordinació docent: COMISSIÓ DE COORDINACIÓ PEDAGÒGICA, EQUIPS EDUCATIUS, DEPARTAMENTS DIDÀCTICS I DE FAMÍLIA PROFESSIONAL I DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ ACADÈMICA I PROFESSIONAL

- COMISSIÓ DE COORDINACIÓ PEDAGÒGICA (Art. 37)

La comissió de coordinació pedagògica tindrà les atribucions següents:

- a) Coordinar l'organització i implementació de les mesures de resposta per a la inclusió.
- b) Assegurar la coherència entre el projecte educatiu i els diferents projectes, plans, programes i actuacions desenvolupats pel centre.

- EQUIPS EDUCATIUS (Art. 39)

Són funcions dels equips educatius les següents:

- d) Desenvolupar les actuacions incloses en els diferents plans i projectes desenvolupats pel centre.
- e) Participar en el desenvolupament del pla d'igualtat i convivència.

- DEPARTAMENTS DIDÀCTICS (Art. 42)

Són funcions dels departaments didàctics i de família professional:

- a) Promoure el treball col·laboratiu entre els membres del departament i entre els diferents departaments a través de projectes que afavorisquen la consecució dels objectius del projecte educatiu del centre

- **DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ ACADÈMICA I PROFESSIONAL:
(Art. 45)**

El departament d'orientació tindrà les competències següents:

- a) Assessorar i col·laborar amb els òrgans de govern, de coordinació didàctica i de participació dels centres educatius en l'àmbit de les seues competències en:
  1. El procés d'identificació de barreres a la inclusió en el context escolar, familiar i social en cadascun dels nivells de resposta a la inclusió.
  2. La planificació, desenvolupament i avaluació d'actuacions i programes preventius que contribueixen a eliminar les barreres a la inclusió identificades i afavorir l'accés, la participació i l'aprenentatge de tot l'alumnat del centre.
- b) Col·laborar en l'organització i desenvolupament d'accions i projectes formatius, de sensibilització i d'innovació o d'investigació dirigides al professorat, les famílies i l'entorn comunitari amb l'objectiu d'implementar la cultura i els valors de l'educació inclusiva en les pràctiques educatives i evitar l'exclusió escolar i social i l'abandonament escolar, en col·laboració amb els centres de formació del professorat i altres entitats autoritzades.

- **CONSELL DE DELEGADES I DELEGATS (Art. 64)**

El consell de delegades i delegats tindrà les funcions següents:

- a) Ser informats de tots els programes i actuacions que es duen a terme al centre i elaborar informes amb la finalitat de millorar aspectes concrets de la vida del centre.
- b) Promoure l'equitat i el respecte entre l'alumnat del centre.
- c) Proposar a la comunitat educativa actuacions que afavorisquen les relacions entre els diferents col·lectius que la integren i que milloren la convivència al centre.

- **ASSOCIACIONS DE MARES I PARES D'ALUMNES (Art. 64)**

Les associacions de mares i pares d'alumnes tindran les funcions següents:

- a) Proposar a la comunitat educativa actuacions que afavorisquen les relacions entre els diferents col·lectius que la integren i que milloren la convivència al centre.

Altres òrgans d'organització, participació i col·laboració

- **EQUIP DE GESTIÓ DE LA CONVIVÈNCIA**

Segons estableix l'article del Decret 39/2008, en aquest centre es constituirà, sota la supervisió del Consell Escolar, un Equip de gestió de la convivència, presidida per la direcció o la direcció d'estudis, i integrada per aquells membres de la comunitat educativa que, a proposta del director o directora, es determine. Correspon a aquest Equip:

- a) La responsabilitat d'assistir a la direcció del centre i a la resta de la comunitat educativa en el compliment del que s'estableix en aquest Pla de convivència, canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa per a previndre la violència, evitar el conflicte, millorar la convivència i el respecte mutu i la tolerància en el centre.
- b) El tractament dels conflictes de convivència mitjançant els procediments establerts en el present Pla, garantint els principis d'oportunitat, intervenció mínima, proporcionalitat i superior interès del menor en les seues actuacions.
- c) Elaborar un informe anual analitzant els problemes detectats en la gestió de la convivència i, si escau, en l'aplicació efectiva dels drets i deures de l'alumnat, que serà traslladat a la direcció del Centre i al Consell Escolar. Igualment informar el Consell Escolar, almenys dues vegades durant el curs, sobre les actuacions realitzades i fer les propostes que considere oportunes per a la millora de la convivència en el centre.

- **EQUIP DE MEDIACIÓ I TRACTAMENT DE CONFLICTES**

Segons el que s'estableix en l'article del Decret 39/2008, en aquest centre es crearà un Equip de mediació integrat per un grup de professors que, a

proposta de la direcció, es determine. Els components d'aquest equip rebran formació específica en matèria de mediació i realitzaran les funcions establides en aquest pla de convivència:

- a) Promoure la millora del clima de convivència en el centre mitjançant la posada en pràctica d'estratègies de gestió pacífica dels conflictes (mediació).
- b) Col·laborar amb l'Equip de gestió de la convivència, els tutors i equips educatius a petició d'aquests en els casos de grups especialment conflictius per a establir un pla d'actuació.
- c) Treballar en col·laboració amb les famílies la prevenció de conflictes per a donar resposta educativa a l'alumnat amb comportaments problemàtics, així com el seguiment d'aquests.
- d) Guardar confidencialitat de les actuacions realitzades.

La **MEDIACIÓ** és un procediment per a gestionar conflictes entre dos o més persones basat en el diàleg, amb l'ajuda d'un tercer, el mediador. Els mediadors no són jutges ni àrbitres, no imposen solucions ni opinen sobre qui té la raó. El que busquen és satisfer les necessitats de les parts en disputa, regulant el procés de comunicació i conduint-lo per mitjà d'uns senzills passos en els quals, si les parts col·laboren, és possible arribar a una solució en la qual tots guanyen o, almenys, queden satisfets.

Cal diferenciar entre mediació formal i informal. La mediació informal es refereix a actuacions puntuals en el dia a dia que es van tenint en el transcurs de la jornada escolar. En aquestes actuacions:

Les tècniques són més fluides i pròpies de la comunicació diària entre persones.

Les normes són més flexibles. El mediador actua de manera intuïtiva i espontània en qualsevol situació de conflicte.

No està orientada necessàriament cap a l'acord sinó cap a la millora de les relacions.

La mediació formal és l'acte de mediació pròpiament dit en el qual els mediadors es reuneixen amb les parts en conflicte dins d'un procés que té un protocol d'actuació definit. La mediació formal només s'utilitza quan hi ha un mínim de dues parts enfrontades i ambdues l'accepten voluntàriament. L'objectiu és que les parts troben i decidisquen de comú acord la manera de solucionar el problema que els mantenia en conflicte. L'acord aconseguit ha de ser satisfactori per a totes dues parts.

En definitiva, els aspectes bàsics de la mediació formal són els següents:

1. És voluntària.
2. És neutral.
3. És confidencial.

La seua finalitat és aconseguir un acord.

Les actuacions de l'Equip de mediació podem classificar-les de la següent manera:

1. Intervenció en conflictes
2. Entrevistes individuals
3. Mediacions
4. Intervencions grupals
5. Prevenció de conflictes
6. Coordinació dels alumnes ajudants
7. Coordinació juntament amb el Dpt. d'Orientació de les activitats per a la millora de la convivència que es realitzen a través del Pla d'Acció Tutorial.

Quant als conflictes que es resolen en mediació convé ressaltar que no tots els conflictes que es generen en un centre són adequades per a ser abordats d'aqueixa manera. La mediació està especialment pensada per a:

1. Disputes entre alumnes (insults, amenaces, sembrar rumors nocius, males relacions, queixes, malentesos, malnoms molestos, etc.)
2. Amistats que s'han deteriorat.

3. Situacions que desagraden o semblen injustes, persones que atabalen o emprenyen.

- **NORMES DE CONVIVÈNCIA**

Les normes de convivència són les pautes socials reconegudes com a necessàries per la comunitat educativa per a mantindre un clima de convivència escolar adequat. Indiquen les formes en què cadascun dels seus membres deu i poden actuar per a relacionar-se de manera positiva vetllant pel respecte, la integració, acceptació i participació activa de l'alumnat, professorat i famílies.

Les normes de convivència seran d'obligat compliment per tots els membres de la comunitat educativa.

Aquest centre concretarà aquestes normes, així com les normes d'aula en el document que recull les Normes d'Organització i Funcionament.

- **MESURES DISCIPLINÀRIES EN EL CENTRE**

A. Conductes contràries a la convivència, tal com estan tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008:

- a. Faltes de puntualitat injustificades
- b. Faltes d'assistència injustificades
- c. Actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre educatiu, especialment els que alteren el normal desenvolupament de les classes
- d. Actes d'indisciplina
- e. Actes d'incorrecció o desconsideració, injúries i ofenses contra els membres de la comunitat educativa
- f. Furt o deteriorament intencionat d'immobles, materials, documentació o recursos del Centre
- g. Furt o deteriorament intencionat dels béns o materials dels membres de la comunitat educativa

- h. Accions que puguen ser perjudicials per a la integritat i la salut dels membres de la comunitat educativa
- i. Negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenrotllament del procés d'ensenyança aprenentatge
- j. Negativa a traslladar la informació facilitada als pares, mares, tutors/es per part del centre i viceversa
- k. Alteració o manipulació de la documentació facilitada als pares, mares, tutors/es per part del Centre
- l. Suplantació de la personalitat de membres de la comunitat educativa
- m. Utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu
- n. Ús de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu
- o. Actes que dificulten o impedisquen el dret i el deure a l'estudi dels seus companys/es
- p. Incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència
- q. Negativa al compliment de les mesures correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència
- r. Ús inadequat de les infraestructures i béns o equips materials del Centre
- s. Desobediència en el compliment de les normes de caràcter propi incloses en el Projecte educatiu

B. Conductes greument perjudicials per a la convivència del centre, de conformitat amb l'article 42 del Decret 39/2008. En este cas, els procediments d'actuació recolliran, almenys, les accions que es detallen en els annexos I, II, III, IV, V, VI i VII.

Es consideren conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre les següents:

- a) *Els actes greus d'indisciplina i les injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa que sobrepassen la incorrecció o la desconsideració previstes en l'article 35 del present decret.*
- b) *L'agressió física o moral, les amenaces i coaccions i la discriminació greu a qualsevol membre de la comunitat educativa, així com la falta de respecte greu a la integritat i dignitat personal.*
- c) *Les vexacions i humiliacions a qualsevol membre de la comunitat escolar, particularment si tenen un component sexista o xenòfob, així com les que es realitzen contra els alumnes més vulnerables per les seues característiques personals, socials o educatives.*
- d) *L'assetjament escolar.*
- e) *La suplantació de personalitat en actes de la vida docent.*
- f) *La falsificació, el deteriorament o la sostracció de documentació acadèmica.*
- g) *Els danys greus causats en els locals, materials o documents del centre o en els béns dels membres de la comunitat educativa.*
- h) *Els actes injustificats que pertorben greument el normal desenvolupament de les activitats del centre.*
- i) *Les actuacions que puguen perjudicar o perjudiquen greument la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.*
- j) *La introducció en el centre d'objectes perillosos o substàncies perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.*
- k) *Les conductes tipificades com a contràries a les normes de convivència del centre educatiu si concorren circumstàncies de col·lectivitat o publicitat intencionada per qualsevol mitjà.*
- l) *La incitació o l'estímul a cometre una falta que afecte greument la convivència en el centre.*

m) La negativa reiterada al compliment de les mesures educatives correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.

n) La negativa al compliment de les mesures disciplinàries adoptades davant de les faltes que afecten greument la convivència en el centre.

o) L'accés indegut o sense autorització a fitxers i servidors del centre.

p) Actes atemptatoris respecte al projecte educatiu, així com al caràcter propi del centre.

C. Aplicació de mesures

1. Les mesures correctores i disciplinàries que s'apliquen per l'incompliment de les normes de convivència tindran un caràcter educatiu i rehabilitador, garantiran el respecte als drets dels alumnes i procuraran la millora en les relacions de convivència de tots els membres de la comunitat educativa.

2. En cap cas, els alumnes podran ser privats de l'exercici del seu dret a l'educació, ni en el cas de l'educació obligatòria, del seu dret a l'escolaritat.

3. No podran imposar-se mesures educatives correctores ni disciplinàries que siguin contràries a la dignitat ni a la integritat física, psicològica o moral dels alumnes.

4. La imposició de les mesures educatives correctores i disciplinàries previstes en el present decret respectarà la proporcionalitat amb la conducta de l'alumne i de l'alumna i haurà de contribuir a la millora del procés educatiu.

5. Quan els fets imputats puguin ser constitutius de delictes o falta, hauran de comunicar-se a l'autoritat judicial. Tot això sense perjudici que es prenguen les mesures cautelars oportunes.

D. Criteris per aplicar les actuacions correctores:

a. **DETECCIÓ DE LA CONDUCTA:** qualsevol membre de la comunitat educativa pot detectar en qualsevol moment una conducta contrària a les normes de convivència per part de l'alumnat susceptible de ser

sancionada amb mesures correctores i posar-ho en coneixement del professorat.

b. **COMUNICACIÓ:** el professorat emplenarà un comunicat (“PARTE”) l’imprimirà, informarà el/la Tutor/a i el Cap d’Estudis; el comunicat ha d’incloure:

- descripció de l’incident o de la conducta de l’alumne/a;
- tipificació aproximada;
- proposta de mesura correctora; i
- previsió de les tasques a realitzar per l’alumne/a en cas que torne a ocórrer.

c. **COMPROVACIÓ:** el Cap d’Estudis verificarà que no falta cap informació, comprovarà que la mesura és adequada, i que l’incident o la conducta descrita és sancionable per l’article 36, i no per l’article 42, d’aplicació de mesures disciplinàries; el “PARTE” es lliurarà a l’alumne/a perquè el retorne firmat pel pare/mare o tutor/a.

d. **AUDIÈNCIA:** en cas que es tracte de les mesures recollides als apartats g), h), i) de l’article 36, el professorat que pose el comunicat haurà d’avisar els pares per donar-los audiència i informar-los de l’incident i de la mesura acordada (es recomana avisar **SEMPRE** els pares per telèfon, independentment de si se’ls ha de donar audiència); s’aprofitarà aquest moment perquè els pares/mares/tutors-es signen el “PARTE”.

e. **IMPOSICIÓ i EXECUCIÓ** de la mesura acordada: el Cap d’Estudis farà una còpia del “PARTE” i l’entregarà a l’alumne/a sancionat/da per a imposar-li la sanció i per a què el porte firmat pels pares en el termini més breu possible (si no l’han firmat ja durant el tràmit d’audiència) i **IMMEDIATAMENT** complirà la mesura acordada.

f. **FI DEL PROCÉS i SEGUIMENT** de la mesura: el Cap d’Estudis recollirà el “PARTE” firmat pels pares, l’arxivarà per tal que en quede constància escrita al Centre (per poder extraure’n informació per a avaluacions i memòries del procés) i vigilarà per a què la mesura s’acomplisca.

E. Àmbit de les conductes a corregir:

- a. Gestió d'aula (professorat):
  - Realitzar advertiments verbals
  - Establirà compromisos
  - Derivar al tutor/a.
- b. Tutories (tutors/es):
  - Establir compromisos amb l'alumnat.
  - Recordar la necessitat de l'existència de les normes i del seu respecte.
  - Coordinar l'actuació de l'equip educatiu.
  - Mediar en els conflictes entre l'alumnat o alumnat i professorat.
  - Fer el seguiment setmanal, amb el responsable de l'equip directiu, de les incidències dels alumnes del seu grup per tal d'adoptar mesures.
  - Entrevistar de manera individual l'alumnat.
  - Contactar amb les famílies.
  - Derivar a l'equip directiu.
- c. Espais i ús d'espais comuns (professorat i professorat de guàrdia).
  - Fer advertiments.
  - Adoptar mesures correctores.
  - Registrar les incidències i comunicar-les al tutor per a
  - l'adopció de mesures.
- d. Activitats extraescolars (professorat acompanyant).
  - Fer advertiments.
  - Adoptar mesures correctores.
  - Registrar les incidències en la memòria de l'activitat i
  - comunicar-les al tutor i a l'equip directiu.

F. Reparació de danys

Segons l'article 35 del DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, professorat i personal d'administració i serveis, l'alumne/a ha incorregut en les següents conductes contràries a les normes *de convivència del Centre*:

- a. *Furt o deteriorament intencionat d'immobles, materials, documentació o recursos del Centre.*
- b. *Furt o deteriorament intencionat dels béns o materials dels membres de la comunitat educativa.*

En l'article 26 del mateix decret, que tracta sobre els deures de l'alumnat s'estableix el "deure de respectar les normes de convivència". Aquest deure es concreta, entre d'altres, en les obligacions següents:

- a. *Utilitzar adequadament les instal·lacions, els materials i els recursos educatius utilitzats en el Centre.*
- b. *Respectar els béns i les pertinences dels membres de la comunitat educativa.*

Així mateix, l'article 52, que tracta sobre els deures dels pares, mares, tutors/es dels alumnes, diu que els correspon assumir, entre d'altres, els següents:

- a. *Col·laborar amb el Centre educatiu.*
- b. *Fomentar el respecte dels seus fills/es cap a les normes de convivència del Centre.*
- c. *Fomentar el respecte per tots els components de la comunitat educativa.*
- d. *Ensenyar els seus fills/es a cuidar els materials i les instal·lacions del Centre i respondre dels desperfectes causats en aquestes situacions.*

Per últim, l'article 31, que tracta expressament sobre REPARACIÓ DE DANYS MATERIALS, diu:

1. *Els/les alumnes que, individualment o col·lectivament, causen, de manera intencionada o per negligència, danys a les instal·lacions,*

l'equipament informàtic (incloent-hi el programari) o qualsevol material del Centre, així com als béns dels membres de la comunitat educativa, quedaran obligats a reparar el dany causat o fer-se càrrec del cost econòmic de la reparació o restabliment.

2. Els/les alumnes que sostraguen béns en el Centre hauran de restituir els béns sostrets, o reparar econòmicament el valor dels mateixos.

3. Els pares, mares, tutors/es seran responsables civils en els termes previstos per la legislació vigent.

4. La reparació econòmica del dany causat no serà eximent del possible expedient disciplinari per l'actuació comesa.

5. La Direcció del Centre comunicarà a la Direcció territorial competent en matèria d'educació els fets arrellegats en els punts 1 i 2 perquè s'inicie l'oportú expedient de reintegrament.

G. Gradació de les mesures aplicables

1. Els incompliments de les normes de convivència hauran de ser valorats considerant la situació de l'alumne/a. Per a això, els òrgans responsables de la instrucció de l'expedient o d'imposició de mesures educatives correctores o disciplinàries, hauran de tindre en compte les circumstàncies personals, familiars o socials, i l'edat de l'alumne o de l'alumna, per a la qual cosa podran sol·licitar tots els informes que consideren pertinents per a acreditar la dita situació o circumstància.

2. A l'efecte de gradació de les mesures educatives correctores i de les mesures educatives disciplinàries, es tindran en compte les següents circumstàncies atenuants:

a) El reconeixement espontani de la conducta incorrecta.

b) La no-comissió amb anterioritat d'accions contràries a les normes de convivència.

c) La petició d'excuses en els casos d'injúries, ofenses i alteració del desenrotllament de les activitats del centre.

- d) *L'oferiment d'actuacions compensadores del dany causat.*
- e) *La falta d'intencionalitat.*
- f) *El caràcter ocasional de l'acte en la conducta i el comportament habitual.*
- g) *La provocació suficient.*

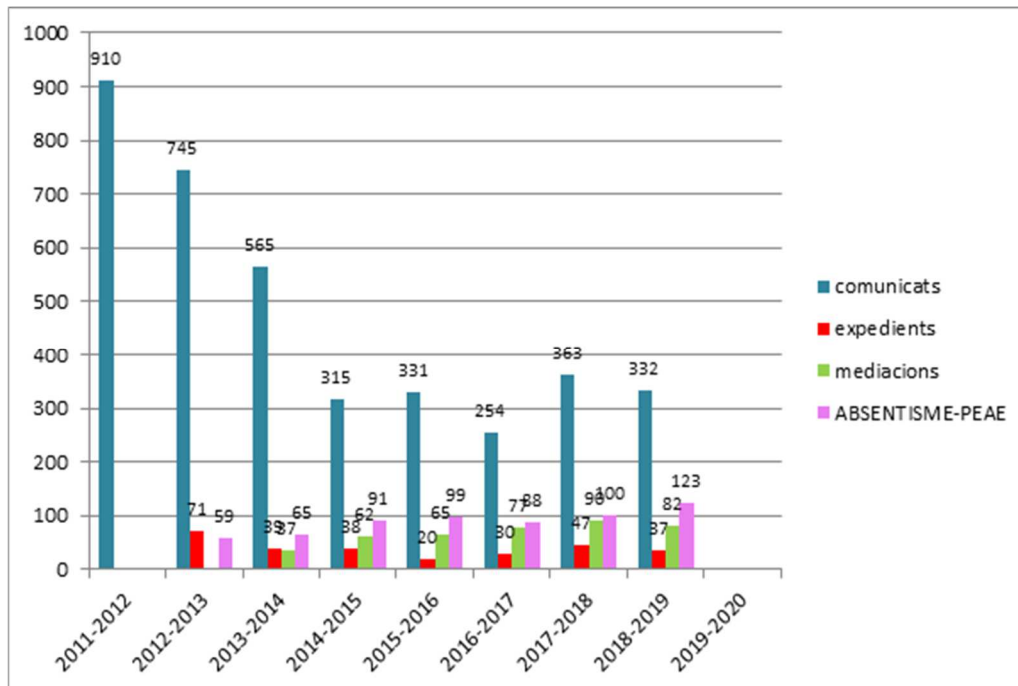
7. 3. A este efecte, es tindran en compte les següents circumstàncies agreujants:

- a) *La premeditació.*
- b) *La reiteració.*
- c) *Qualsevol conducta discriminatòria per raó de naixement, raça, sexe, cultura, llengua, capacitat econòmica, nivell social, conviccions polítiques, morals o religioses, per discapacitats físiques, sensorials o psíquiques, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.*
- d) *Quan la sostracció, agressió, injúria o ofensa es realitze contra qui es trobe en situació d'inferior edat, minusvalidesa, recent incorporació al centre o situació d'indefensió.*
- f) *La publicitat, incloent-hi la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació.*
- g) *La realització en grup o amb intenció d'emparar-se en l'anonimat.*

4. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

Encara que tinguem consolidat el programa TEI, la comissió de convivència i la mediació, en el centre tenim conductes contràries a les normes de convivència i amb un gran percentatge de reincidències.

Si observem les anàlisis de cursos anteriors, podem apreciar que hi ha hagut una gran millora quant a comunicats. En 2011 va haver-hi 910, mentre que el curs anterior 332. El nombre d'expedients també ha disminuït considerablement (en 2011 va haver-hi 71 i el curs anterior 37). En canvi, les intervencions de mediació han augmentat i l'absentisme també (en 2011 hi havia 59 casos d'absentisme i el curs anterior 123)

Tot analitzant el primer trimestre del present curs 2019/20, l'alumnat que presenta les conductes més disruptives està en el primer cicle d'ESO i a 1r FPB de jardineria. A 1r d'ESO hi ha hagut 33 comunicats i a 2n d'ESO 37 (en tots dos cursos el grup amb alumnat amb més comunicats és el D). A 1r d'ESO són reincidents el 50%, a 2n d'ESO el 41% i a 1r FPBJ el 33%. En canvi, a 3r d'ESO i 4t d'ESO no hi ha reincidents. Per sort, entre l'alumnat de Batxillerat i dels grups de FPM no existeixen conflictes.

Les principals causes dels comunicats són actes d'indisciplina, que alteren el desenvolupament normal de les activitats del centre educatiu, especialment el de les classes i la incorrecció o desconsideració, les injúries i les ofenses contra els membres de la comunitat educativa.

D'altra banda, els factors més importants que influeixen de manera negativa en la convivència són la falta de recursos materials i humans, l'existència de minories disruptives, sense interès pel desenvolupament d'activitats en el centre, i els moments d'intercanvis entre classes.

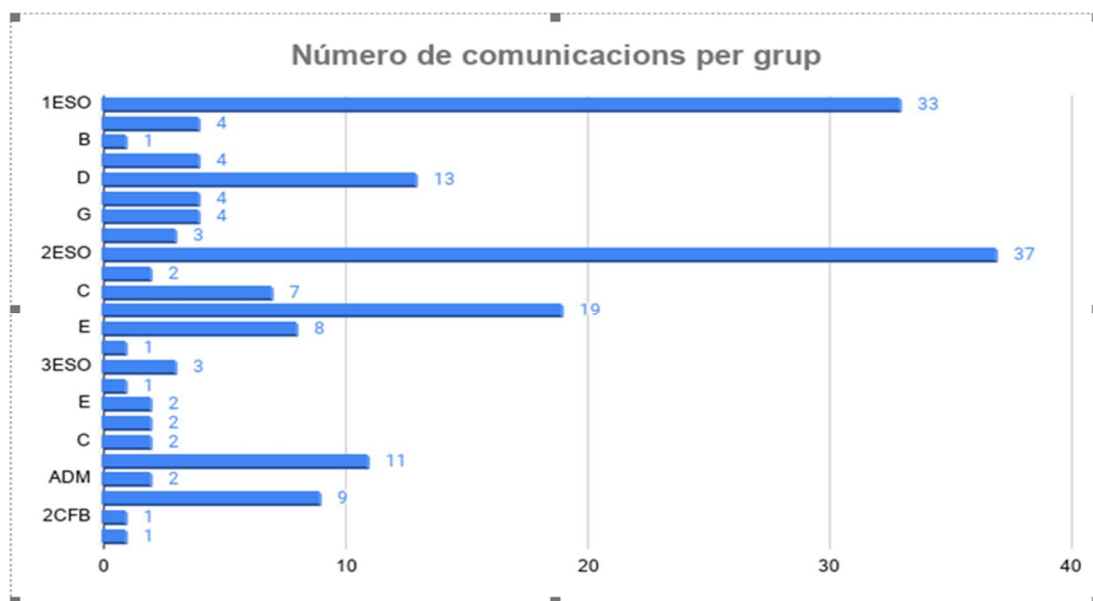
Finalment, els factors que influeixen o poden incidir positivament en la convivència són la implicació del professorat en el desenvolupament de les seues funcions, el compromís i motivació de l'alumnat encaminat a una

convivència positiva, i la col·laboració de les famílies en el bon funcionament del centre. És necessari en aquest període una revisió contínua i la realització d'un nou curs de formació de mediadors tant per a professorat com per a l'alumnat.

4.1. Anàlisi del primer trimestre del curs 2019/20

A causa del confinament per l'emergència sanitària de la COVID-19 no es va traure cap anàlisi més.

4.1.1. Nombre de comunicació per grup

4.1.2. Nombre de comunicacions per nivell i tipus de conducta.

NIVELL	a	b	c	d	e	f	g	H	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s
1CFB	4	2	7	10	3	1		2					2	2	2				
1ESO	5	2	20	21	10			5						2	15		4	4	
2CFB					1	1													
2ESO		2	26	23	13	1		3	2			2	2	5	7	1	1		
3ESO	1		1	1										2					
4ESO				2															
Total general	10	6	54	57	27	3		10	2			2	4	11	24	1	5	4	1

4.1.3. Reincidències de comunicats

% REINCIDENTS TOTAL	
TOTAL	39%
% REINCIDENTS PER NIVELL	
1r d'ESO	50%
2n d'ESO	41%
3r d'ESO	0%
4t d'ESO	0%
1CFB	33%
2CFB	0%

5. COMPOSICIÓ I PLA D'ACTUACIÓ DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.

La importància d'establir un grup de persones responsables de la convivència escolar, és fonamental per a disposar d'una base de treball, un protocol en lloc d'esperar que les situacions ocorreguen.

5.1. Composició de la comissió de convivència del Consell Escolar (2020-2021)

Directora: Piedad Isabel Garrido Ruiz

Caporalia: Eduard Pérez, Yolanda Mora i Enrique Iniesta

Professorat: Juan Carlos Calderon i Eliseo López

Alumnat:

La comissió de convivència del Consell escolar del centre realitzarà el seguiment del pla de convivència i elaborarà trimestralment un informe, que presentarà al consell escolar. Este informe arregarà les incidències produïdes, les actuacions realitzades, els resultats aconseguits i les propostes de millora que s'estimen pertinents

Enguany, curs 2020-21, tenim un equip amb més membres per aquesta tasca format per professors de diferents departaments.

DPT. VALENCIÀ: Eduard Pérez, Melanie Puig, Sílvia Balaguer i Joana Sastre

DPT. CASTELLÀ: Carlos Pascual

DPT. ANGLÉS: Piedad Isabel Garrido

DPT MATEMÀTIQUES: Yolanda Mora, Eliseo López, Toni González

DPT. D'EDUCACIÓ PLÀSTICA I MEDI AUDIOVISUAL: Juan Carlos Calderón

DPT. ORIENTACIÓ: Elisabet Ballester, Mari Torres i Ignasi Pascual

DPT. MÚSICA: María Bordes

DPT. GEOGRAFIA I HISTÒRIA: Javier Ferri

5.2. Pla d'actuació de la comissió de convivència (funcions regulades en l'article 11 del Decret 39/2008)

- a) Efectuar el seguiment del pla de convivència del centre docent i totes aquelles accions encaminades a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, així com el seguiment de les actuacions dels equips de mediació. Informar el consell escolar del centre sobre les actuacions realitzades i l'estat de la convivència en el centre.

- b) Canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa representats en el consell escolar del centre per a millorar-hi la convivència.
- c) Realitzar les accions que li siguen atribuïdes pel consell escolar del centre en l'àmbit de les seues competències, relatives a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, especialment el foment d'actituds per a garantir la igualtat entre hòmens i dones.
- d) Establir i promoure l'ús de mesures de caràcter pedagògic i no disciplinàries, que ajuden a resoldre els possibles conflictes del centre.

6. MESURES I ACCIONS ORIENTADES A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES PER A ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU EN EL CENTRE

La promoció de la convivència al centre, tal com estableix l'Article 6 del *“Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis”* és un punt indispensable en el dia a dia dels centres educatius, no només per tal de prevenir l'aparició de conflictes, sinó per fomentar un bon clima, potenciar les relacions interpersonals que es generen dins el propi centre, crear llaços d'identificació entre l'alumnat i el seu centre que millore la imatge que tenen d'ell, creant així una idea de pertinença i, en general, per oferir una millor experiència vivencial a l'alumnat durant els anys que romandrà al centre. És important assenyalar que aquesta millora de la convivència és una tasca que ha d'incloure a tota la comunitat educativa, especialment a l'alumnat. En aquest sentit, s'aborden les actuacions per a la millora de la convivència a través de quatre grans línies d'actuació:

6.1. Participació activa de l'alumnat en el dia a dia del centre

Tradicionalment els centres han tingut una visió molt paternalista, segons la qual és el professorat qui disposa les línies d'actuació, propostes, mesures... Cal fugir d'aquesta forma d'entendre el centre, en la qual el

professor disposa i l'alumne acata, si realment es vol aconseguir una convivència enriquidora i duradora. Per tant, es proposen en aquest pla diverses línies d'actuació que van encaminades a dotar a l'alumnat d'una veu, autonomia i espai propis al centre. En aquest sentit, es proposa:

- Obrir les comissions que s'han creat al centre a la participació de l'alumnat, creant així una mena de comissions mixtes. D'aquesta manera s'inclou a l'alumnat en la presa de decisions en assumptes que afecten al seu dia a dia al centre.
- Promoure la creació pròpia d'assemblees i comissions integrades únicament per alumnes o assemblees i comissions mixtes amb professors sobre aquells temes i assumptes que els propis alumnes creuen necessàries ser abordades (comissió d'assetjament escolar, comissió LGTBI, comissió de violència de gènere...)
- Dotar d'un espai propi de reunió per a les organitzacions i comissions dels alumnes al centre
- Revaloritzar la Junta de Delegats com a instrument de canalització de les demandes de l'alumnat
- Fomentar la relació entre el conjunt de l'alumnat i els seus òrgans de representació: representants de l'alumnat al Consell Escolar, sindicats d'estudiants, etc. com a figures que defensen els seus drets i es fan ressò de les seues demandes
- Crear la figura dels alumnes mediadors voluntaris, que ajuden en aquesta tasca al professorat mediador a l'hora de resoldre conflictes entre alumnes

6.2. Foment de la convivència a partir de l'organització d'activitats extraordinàries orientades a la integració de l'alumnat i amb aquesta finalitat específica

Es proposaran activitats extraordinàries que incloguen a l'alumnat i professorat en determinades dates rellevants (dia contra la violència de gènere, dia de la Pau...) acorde amb la temàtica del dia, de manera que fomenten els valors d'igualtat, consens i presa de consciència, que a la seua vegada serviran d'instrument de motivació, reflexió i cohesió a tota la comunitat educativa. La proposta de les activitats correrà a càrrec tant

des dels diferents departaments didàctics com des dels propis alumnes. Es contempla la realització de tallers, fòrums de debat, organització de competicions esportives... Naturalment, la proposta i realització d'aquestes activitats queda supeditada a la situació sanitària actual i als condicionants que se'n deriven d'ella. Propostes:

- Activitats del dia contra la violència de gènere: proposta de tallers, xerrades, debats o qualsevol format d'activitat que aborde la temàtica de la violència de gènere i que resalte la importància de les dones en els àmbits cultural, científic i esportiu...
- Activitats per a sensibilitzar tota la comunitat educativa davant dels casos de violència escolar greu, assetjament escolar, etc amb la finalitat de facilitar la prevenció, la detecció i l'eliminació d'estes manifestacions.
- Jornades de convivència: Proposta d'activitats lúdiques i esportives al llarg dels dos últims dies del Primer Trimestre. Per tal de fer partícips a tota la comunitat educativa de la riquesa cultural del nostre institut, es proposa la presentació de mostres culturals dels diferents països (artístiques, gastronòmiques, de folklore, etc.)

6.3. Proposta d'activitats i projectes per part dels Departaments didàctics dins el marc de les diferents assignatures, que han de ser aprovades pel Consell Escolar i que apareixeran reflectides a la PGA del centre.

6.4. Projectes i programes propis del Centre

Es desenvoluparan coordinadament els programes que han mostrat la seua eficàcia en la prevenció de conflictes en els últims cursos, basats en el diàleg com a ferramenta que permet superar les desigualtats i que té com a objectiu aconseguir que no es produïska cap tipus d'agressió en els centres educatius. A continuació, es reflecteixen aquells

programes, projectes i activitats que s'han aprovat en el moment de la redacció d'aquest Pla de Convivència, a les que caldria afegir totes aquelles que siguen proposades i aprovades durant el curs i que seran reflectides a la PGA:

- Mediació escolar, tal i com estableix l'article 7 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis::

“1. La mediació és un procés de resolució de conflictes que fomenta la participació democràtica en el procés d'aprenentatge, i possibilita una solució del conflicte assumida i desenrotllada amb el compromís de les parts.

2. Dins de l'àmbit de la seua autonomia organitzativa, als centres docents es podran constituir equips de mediació o de tractament de conflictes. Els components d'estos equips seran docents del mateix centre i rebran la formació específica necessària per a la realització d'esta tasca per part de la conselleria competent en matèria d'educació.

3. El pla d'acció tutorial potenciarà el paper de la tutoria en la prevenció i mediació per a la resolució pacífica dels conflictes en la millora de la convivència escolar.”

- Tutoria entre iguals (TEI)
- Projecte "IfachCeramics, mind and soul"
- Hort Escolar
- Pla d'Acció Tutorial

6.5. Classificació de les activitats, projectes i programes segons el seu àmbit d'aplicació

- Actuació d'èxit escolar, model dialògic de prevenció de conflictes. Este es fonamenta en el diàleg com a ferramenta que permet superar les desigualtats i que té com a objectiu aconseguir que no es produísca cap

tipus d'agressió en els centres educatius.

Programa TEI

Programa de mediació escolar

Alumnes mediadors voluntaris

- Accions de diagnòstic que faciliten la detecció de casos de violència greu i, per tant, ajuden a previndre'ls, com ara assetjament, discriminació o exclusió per raons de sexe; orientació; identitat de gènere, raça o religió, així com a crear estructures senzilles que faciliten a l'alumnat visibilitzar i denunciar estes situacions.

Enquestes a professorat i alumnat sobre el clima de l'aula i el centre
--

Comissió de convivència

- Accions que fomenten la participació de l'alumnat mitjançant estratègies basades en l'ajuda entre iguals.

Programa TEI

Alumnes mediadors voluntaris

Assemblees i comissions d'alumnes (comissió d'assetjament escolar, comissió LGTBI...)

- Activitats que faciliten la participació de tota la comunitat educativa en accions de prevenció i promoció de la convivència del centre, així com en l'elaboració de les normes de convivència del centre i de l'aula. S'hi incorporaran també activitats adreçades a dotar d'atractiu la no-violència amb l'objectiu d'aconseguir que els espais dels nostres centres estiguen lliures de violència.

Obra de teatre "No más bullying"
Itinerari geològic a Benissa
Jornada multiesport a la platja
Jornades d'activitats esportives a la mar
Patinatge en Elx
Recorregut per la ruta de la Serra d' Oltà
Eixida al Karting Finestrat
Visita al Parc Natural del Montgó
Visita al Saló del Còmic de València
Viatge per a la pràctica de l'esquí

- Accions per a donar a conèixer el pla de convivència i el reglament de règim interior a tota la comunitat educativa.

Pla d'Acció Tutorial

- Accions que fomenten el respecte a la diversitat i la igualtat entre hòmens i dones per mitjà de l'educació dels sentiments i de les emocions, així com la capacitat d'elecció, basada en arguments de validesa i en coherència amb els valors de llibertat, respecte, igualtat i solidaritat.

Activitats del dia contra la violència de gènere

Comissions mixtes (alumnes i professors) sobre violència de gènere i sobre discriminació a membres del col·lectiu LGTBI

Participació al Concurs "De major vull ser com..." de la fundació FISABIO

- Accions i mesures generals i específiques d'atenció a la diversitat que generen i fomenten el desenvolupament d'actituds inclusives en el centre i ajuden a crear un clima de respecte entre els membres de la comunitat educativa, per a la qual cosa es proposaran activitats adreçades a educar en la solidaritat i en el suport social a les víctimes, així com a tindre tolerància zero enfront de la violència, des de les edats més primerenques.

Programa TEI

Mediació escolar

Alumnes mediadors voluntaris

- Accions que contribuïsquen, des de les diferents àrees i matèries del currículum, a la millora de la convivència mitjançant l'adquisició de les competències bàsiques, particularment de la competència social i cívica, del sentit de la iniciativa, de l'esperit emprenedor i de la competència digital, treballant conjuntament en el bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i de la identitat digital, i dotant la comunitat educativa d'estratègies per a assegurar la intimitat pública i privada.

Col·loqui amb l' escriptor Ernesto Martin Martinez
--

Olimpíada Matemàtica

Taller de Gospel

Taller de Jazz

Participació a "Com sona l'ESO"

Taller del periòdic de l'institut

Visita al IVAM de Valencia

Visita a la ràdio de la UMH
Concurs de disfresses i decoració de portes de Halloween
Taller de defensa personal
Jornades musicals al Parc de la Creativitat de Calp
Acústic del grup Mailers
Entrevista i acústic del cantant Carles
Entrevista a la regidora d'Educació de Calp
Entrevista al cantant Panxo del grup "Zoo"
Entrevista i xerrada amb Ernest Parrà Monera

- Activitats adreçades a prevenir i resoldre conflictes en contextos interculturals.

Ponència: el poble Romani
Jornades de convivència
Jornada del Dia del Llibre

6.6. Activitats d'acollida per a l'alumnat que es matricula en el centre per primera vegada i per a les seues famílies

- Protocol d'acolliment des de Direcció:
  - Entre abril i maig del curs anterior, se citarà a les famílies dels alumne de 6é de Primària través dels centres de primària i se'ls convidarà a conèixer el centre (característiques i l'horari del centre, els estudis que es realitzen, el funcionament d'Ítaca, els projectes del centre, el funcionament de l'AMPA, etc.)
  - Al setembre, abans de començar les classes: es realitzarà la

presentació, alhora per a l'alumnat i famílies. Estaran presents l'Equip Directiu, l'Orientador i els Tutors de 1r d'ESO. En aquesta reunió s'assenyalaran els aspectes més rellevants del curs actual, fent esment especial a les normes de convivència i disciplina i la necessitat de la seua col·laboració en el seguiment dels estudis dels seus fills.

- Per a les famílies d'alumne que s'incorporen al llarg del curs escolar: l'Equip Directiu els atindrà personalment, assenyalant-los les característiques del centre a l'hora de realitzar la matrícula. Després d'assignar-li un determinat grup al seu fill, se'ls presentarà al tutor corresponent, que continuarà el procés d'acolliment a les famílies.
- Protocol d'acolliment des de les Tutories:
  - Creació d'una «comissió de benvinguda», formada per alumnat voluntari del propi grup i dirigida pel tutor i encarregada de:
    - Benvinguda a l'alumne que s'incorpora al llarg del curs escolar (presentar a l'alumne als professors i als companys, ensenyar-los el centre, explicar-los l'horari, etc).
    - Explicació a l'alumnat que s'incorpore al llarg del curs les normes de convivència del centre.
    - Mediació en la resolució de conflictes originats entre l'alumnat de la tutoria.
    - Entrevista inicial amb les famílies de l'alumnat de la tutoria, on se'ls informarà dels aspectes més significatius de les assignatures i de l'horari d'atenció a les famílies per part dels tutors, de la resta del professorat i de l'equip directiu, per a poder-los atendre davant qualsevol demanda. Així mateix, se'ls informarà dels aspectes més rellevants del curs, fent esment especial a les normes de convivència i disciplina i la necessitat de la seua col·laboració en el seguiment dels estudis dels seus fills.

7. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I D'INTERVENCIÓ PREVISTOS EN EL REGLAMENT DE RÈGIM INTERIOR DEL CENTRE

7.1. Principis bàsics d'actuació

Les actuacions que es deriven de l'aplicació d'aquest Pla de convivència es regiran pels següents principis:

- **Unificació de criteris:** L'actuació coordinada de tots els membres de la comunitat educativa es considera fonamental per a l'èxit de les actuacions previstes en aquest pla. Per tant s'evitarà l'aplicació de protocols no previstos. Per les mateixes raons es considera imprescindible la col·laboració de les famílies amb actuacions que reforcen les mesures correctores adoptades pel centre amb altres adoptades per la pròpia família, de forma consensuada.
- **Economia:** Els procediments correctors contemplaran la utilització dels recursos humans i materials de la forma més senzilla possible, de manera que resulte un estalvi de temps i recursos.
- **Eficàcia:** Els procediments previstos s'aplicaran en funció de la seua eficàcia.

En les reunions periòdiques que mantindran els/les tutors/es amb la direcció/caporalia d'estudis s'estudiaran els que resulten més adients per a cada cas i s'arreplegaran dades per a l'avaluació de la seua efectivitat. La comissió de convivència del consell escolar realitzarà l'avaluació dels procediments i, si és el cas, proposarà el seu manteniment, modificació o eliminació, d'acord amb aquest criteri.

- **Proactivitat:** Les mesures correctores previstes en aquest pla, s'aplicaran sempre amb una finalitat formativa de l'alumne cap a la integració social.
- **Cadena de conseqüències:** L'alumnat ha d'assumir que les actuacions tipificades com a faltes van associades, inevitablement, amb algun tipus de conseqüència.
- **Anul·lació d'incidències registrades:** L'alumnat podran sol·licitar l'anul·lació d'incidències registrades per comportaments inadequats amb

modificacions positives i demostrables de la seua conducta. Aquesta mesura requerirà el compromís previ de l'alumne amb el seu tutor/a, el qual realitzarà la proposta d'anul·lació a la caporalia d'estudis, quan es donen les condicions previstes.

7.2. Els procediments d'actuació i d'intervenció

Aquests procediments han de preveure actuacions diferenciades depenent de si les conductes que alteren la convivència en el centre són considerades: a) *conductes contràries a les normes de convivència* i b) *conductes greument perjudicials per a la convivència del centre*

a) Conductes contràries a les normes de convivència, tal com estan tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008.

Es consideren conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu les següents:

- a) *Les faltes de puntualitat injustificades.*
- b) *Les faltes d'assistència injustificades.*
- c) *Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre educatiu, especialment els que alteren el normal desenvolupament de les classes.*
- d) *Els actes d'indisciplina.*
- e) *Els actes d'incorrecció o desconsideració, les injúries i ofenses contra els membres de la comunitat educativa.*
- f) *El furt o el deteriorament intencionat d'immobles, materials, documentació o recursos del centre.*
- g) *El furt o el deteriorament intencionat dels béns o materials dels membres de la comunitat educativa.*
- h) *Les accions que puguen ser perjudicials per a la integritat i la salut dels membres de la comunitat educativa.*

- i) La negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenrotllament del procés d'ensenyança-aprenentatge.*
- j) La negativa a traslladar la informació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre i viceversa.*
- k) L'alteració o manipulació de la documentació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre.*
- l) La suplantació de la personalitat de membres de la comunitat escolar.*
- m) La utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.*
- n) L'ús de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.*
- o) Els actes que dificulten o impedisquen el dret i el deure a l'estudi dels seus companys i companyes.*
- p) La incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.*
- q) La negativa al compliment de les mesures correctores adoptades davant de l'ús inadequat de les infraestructures i béns o equips materials del centre.*
- s) La desobediència en el compliment de les normes de caràcter propi del centre i que estiguen incloses en el seu projecte educatiu.*

b) Conductes greument perjudicials per a la convivència del centre, de conformitat amb l'article 42 del Decret 39/2008. En este cas, els procediments d'actuació arreblegaran, almenys, les accions que es detallen en els annexos I, II, III, IV, V, VI i VII d'esta orde.

Es consideren conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre les següents:

- a) *Els actes greus d'indisciplina i les injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa que sobrepassen la incorrecció o la desconsideració previstes en l'article 35 del present decret.*
- b) *L'agressió física o moral, les amenaces i coaccions i la discriminació greu a qualsevol membre de la comunitat educativa, així com la falta de respecte greu a la integritat i dignitat personal.*
- c) *Les vexacions i humiliacions a qualsevol membre de la comunitat escolar, particularment si tenen un component sexista o xenòfob, així com les que es realitzen contra els alumnes més vulnerables per les seues característiques personals, socials o educatives.*
- d) *L'assetjament escolar.*
- e) *La suplantació de personalitat en actes de la vida docent.*
- f) *La falsificació, el deteriorament o la sostracció de documentació acadèmica.*
- g) *Els danys greus causats en els locals, materials o documents del centre o en els béns dels membres de la comunitat educativa.*
- h) *Els actes injustificats que pertorben greument el normal desenrotllament de les activitats del centre.*
- i) *Les actuacions que puguen perjudicar o perjudiquen greument la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.*
- j) *La introducció en el centre d'objectes perillosos o substàncies perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.*
- k) *Les conductes tipificades com a contràries a les normes de convivència del centre educatiu si concorren circumstàncies de col·lectivitat o publicitat intencionada per qualsevol mitjà.*
- l) *La incitació o l'estímul a cometre una falta que afecte greument la convivència en el centre.*

m) La negativa reiterada al compliment de les mesures educatives correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.

n) La negativa al compliment de les mesures disciplinàries adoptades davant de les faltes que afecten greument la convivència en el centre.

o) L'accés indegut o sense autorització a fitxers i servidors del centre.

p) Actes atemptatoris respecte al projecte educatiu, així com al caràcter propi del centre.

8. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA ADREÇADES A LA COMUNITAT

Respecte de la detecció de necessitats i planificació d'accions de formació en la matèria de convivència adreçades a la comunitat, tal com es disposa en l'article 14 del Decret 39/2008:

1. La Conselleria competent en matèria d'educació promourà la investigació, el desenvolupament i la innovació en l'elaboració i difusió de metodologia, recursos, materials per al desenvolupament de la convivència en els centres.

2. S'elaboraran plans de formació específics en matèria de convivència escolar amb els objectius següents:

a) Per al professorat

1. Promoure plans de formació que donen a conèixer aspectes teòrics bàsics de la convivència. En aquest Pla ha d'estar prevista la realització de seminaris, grups de treball o cursos que ajuden a conèixer aspectes teòrics bàsics de la convivència i el doten d'eines bàsiques per a la detecció, prevenció o resolució de conflictes. A més, a través del PEC i del Pla d'igualtat i Convivència s'ha de promoure la seua implicació, així com també a partir de l'oferta del CEFIRE, tot procurant que la seua realització siga al propi centre o als centres del voltant.

2. Dotar el professorat de recursos bàsics per a la detecció, la prevenció i la resolució de conflictes. es difondran a través de la web de l'IES Ifach els materials que, sobre aquest tema, ha publicat Conselleria d'Educació a la seua pàgina web i es faran arribar per correu-e al professorat tots aquells que ofereixen diferents entitats que puguen arribar al correu-e del centre.

3. Promoure la implicació del professorat a través del projecte educatiu del centre i del pla de convivència. el Pla de Convivència es treballarà a les tutories i periòdicament, es proposarà entre el professorat (i també entre la resta de la comunitat educativa) la realització de qüestionari per a diagnosticar la situació de la convivència al centre i els resultats es faran públics al Claustre i a la web de l'IES.

b) Per a les famílies

1. Sensibilitzar els pares, mares, tutors o tutores sobre la importància de previndre conductes violentes, xenòfobes o sexistes en els seus fills i filles. Aquests temes es tractaran a les reunions inicials de les famílies amb els tutors/es i a les reunions de l'equip directiu amb els pares/mares de l'alumnat que entra a 1r ESO abans que comence el curs.

2. Dotar les famílies de recursos per a detectar la implicació dels seus fills o filles en conflictes i donar pautes d'actuació. A través de l'Escola de Famílies, sensibilitzar a les famílies sobre la importància de prevenir conductes violentes, xenòfobes o sexistes en els seus fills i dotar-los d'eines per a detectar la implicació dels seus fills en conflictes i donar pautes d'actuació. Tot i que el nostre centre no té definida aquest organisme com a tal, sí que es realitzen trobades i xarrades que tenen com a objecte el fet de reflexionar sobre el creixement de l'alumnat en cada una de les etapes i circumstàncies i entorn en el que viuen.

3. Promoure la implicació de les famílies en l'aplicació del Pla de Convivència. Aquest tema es tractarà també a les reunions amb les famílies i es difondrà el Pla de Convivència a través de la web de l'IES. Així mateix, es crearà la figura de DELEGAT/DA de FAMÍLIES per a cada aula.

c) Per al personal d'administració i servicis, les conselleries competents en matèria d'educació i administració pública inclouran, en els seus plans de formació, accions formatives dirigides a este personal.

8.1. DETECCIÓ DE NECESSITATS

Així mateix, un dels recursos fonamental per a garantir l'èxit del Pla d'Igualtat i Convivència és la formació adequada de les persones que componen la comunitat educativa, per això és necessari detectar les necessitats de professorat, de famílies i d'alumnat per a elaborar i portar a bon fi un pla de formació.

Per una banda, les incidències comunes les registrarà el professorat en el llistat de classe d'ÍTACA. Quan es produïska una de major importància, s'omplirà un part, segons la seua gravetat i es traslladarà al tutor/a, a la família i a l'Equip de Convivència i Mediació per al seu registre i valoració.

D'altra banda, des de la tutoria i des de l'educació transversal en valors cal procurar que l'ambient en el qual es desenvolupe la nostra activitat diària siga el més respectuós amb tots i cadascun dels membres de la comunitat educativa. No obstant açò, sempre hi haurà algú que no acabe d'assimilar aquestes pautes de comportament i per açò serà necessari establir uns protocols per a anar anotant les incidències que es produïsqen.

Per consegüent, es poden fer algunes preguntes respecte de quines són les competències que necessita la comunitat educativa que siguen útils per a posar en pràctica en el centre i com desenvolupar-les, què es necessita per a implementar-les i quines són les demandes que es podrien fer a les administracions corresponents.

En aquest sentit, es podrien seguir unes pautes per a detectar i resoldre conflictes com:

1. CURA DE LES INSTAL·LACIONS per part del PROFESSORAT. Les instal·lacions han de ser degudament ateses per tot el professorat, en general, i de manera més específica pel de guàrdia, direcció i el

- professorat no docent; a través de la seua presència contínua en els corredors, zones comunes del centre, supervisió dels banys, instal·lacions esportives, així com entrades i eixides de l'IES.
2. La TUTORIA ha de ser un primer lloc de treball per a la prevenció i detecció de conductes disciplinàries. Durant les hores de tutoria es podran realitzar posades en comú en què es tractaran els conflictes sorgits o que puguen sorgir en el grup, així com les mesures que es puguen aplicar per a la seua resolució.
  3. A partir d'ENTREVISTES a l'alumnat, els tutors/es i les persones encarregades del seguiment de tals actes, com la comissió de convivència o el cap d'estudis, podran prevenir i detectar els possibles conflictes.
  4. A través d'ENQUESTES ANÒNIMES on l'alumnat podrà opinar sobre la marxa del Pla d'Igualtat i Convivència, assegurant-los l'anonimat i la confidencialitat. Aquestes es passaran al final de cada trimestre.
  5. La creació de l'ALUMNAT OBSERVADOR, malgrat que en si totes i tots hi podrien ser, que servisca de testimoni anònim de qualsevol acte disruptiu dins la comunitat educativa (agressió, maltractament, falta de respecte, actes indisciplinaris...). Aquesta figura podria treballar-se i potenciar-se dins de les tutories per a agilitzar la detecció i solució dels casos.
  6. Així mateix, posar en un lloc adequat de l'IES una BÚSTIA DE L'OBSERVADOR, on qualsevol alumne/a pugua comunicar els casos de diferent tipologia que puguen passar dins del Centre. El cap d'estudis serà l'encarregat de recollir la informació de la Bústia, i juntament amb la Direcció del centre, per a prendre les mesures adients.

8.2.PLANIFICACIÓ DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA ADREÇADES A LA COMUNITAT

A continuació recollim les accions de formació i participació de professorat, famílies i personal no docent previstes per al curs 2020-21 d'acord amb l'article 14 del *Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència*

en els centres docents no universitaris i les línies d'acció d'aquest Pla de convivència previstes per al curs 2020-21.

La intenció d'aquest document és que les tasques adreçades a la promoció, formació i sensibilització al voltant del món de la convivència s'orienten en un doble vessant. D'una banda, positivament. Per tal de maximitzar tot allò que de bo pot aportar la convivència entre les persones integrants de la comunitat educativa. En aquest sentit, l'objectiu se centra a aprofitar, com més millor, les sinèrgies generades entre els diferents grups i membres individuals implicats en la quotidianitat del Centre. D'altra banda, de manera negativa. La finalitat serà minimitzar totes aquelles qüestions de caràcter negatiu que el desgast del dia a dia provoca en la convivència.

En aquest punt, és obligada la menció de la figura de la Coordinadora de Formació de Centre. Aquesta docent ha de desenvolupar un paper principal pel que fa, d'una banda, a la detecció de necessitats formatives en matèria de convivència i, per altra, a donar acurada resposta a eixes mancances.

A més, per tal d'acomplir la seua tasca, haurà d'actuar de forma coordinada amb la Comissió de Convivència, Caporalia d'Estudis i l'equip d'Orientació del Centre.

8.3. ACCIONS FORMATIVES ORIENTADES AL PROFESSORAT

- 8.3.1 Seminari Convivència
- 8.3.2 Seminari IfachCeràmics
- 8.3.3 Cursos del Cefire
- 8.3.4 Grups de treball

8.4. ACCIONS FORMATIVES ORIENTADES A LES FAMÍLIES

- 8.4.1 Campanyes de sensibilització
- 8.4.2 Xarrades-col·loqui
- 8.4.3 Jornades sobre convivència a partir de les diferents diades (dia de la dona, dia del treball, dia de la violència de gènere, etc.)
- 8.4.4 Tallers d'habilitats socials

- 8.4.5 Visites d'experts
- 8.4.6 Taules rodones
- 8.4.7 Simulacions de determinades situacions
- 8.4.8 Tallers de comunicació
- 8.4.9 Escola de famílies
- 8.4.10 Dia del centre
- 8.4.11 Setmana intercultural

8.5. ACCIONS FORMATIVES ORIENTADES AL PERESONAL NO DOCENT

- 8.5.1 Campanyes de sensibilització
- 8.5.2 Xarrades-col·loqui
- 8.5.3 Tallers diversos
- 8.5.4 Dia del centre
- 8.5.5 Setmana intercultural

9. ESTRATÈGIES PER A REALITZAR LA DIFUSIÓ, EL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA EN EL MARC DEL PROJECTE EDUCATIU

La difusió d'aquest Pla de Convivència es realitzarà a través dels canals que dispose el centre per a arribar a la totalitat de la comunitat educativa, a saber:

- Reunions de Claustre
- Reunions de Consell Escolar
- Reunions d'inici de curs de pares i mares amb els Tutors
- Reunions amb les famílies dels alumnes de sisé en el marc del Pla de Transició
- Tutories inicials del curs escolar de tots els nivells
- Pàgina web del centre (<http://iesifach.edu.gva.es/>), menú principal, apartat Projectes de Centre
- Projecte Educatiu de Centre

- Informe Final del curs escolarEl seguiment i l'avaluació del Pla de Convivència es realitzarà en el si de la comissió de convivència del Consell Escolar en els termes i procediments previstos per la Conselleria d'Educació a l'ORDE 62/2014, de 28 de juliol i es traslladaran les conclusions al Consell Escolar i s'inclouran a l'Informe Final del curs escolar.

10. PROCEDIMENT PER A ARTICULAR LA COL·LABORACIÓ AMB ENTITATS I INSTITUCIONS DE L'ENTORN EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA

10.1. INSTITUCIONS

Algunes de les entitats la col·laboració de les quals pot millorar la convivència en el Centre educatiu són les següents:

a. Policia Local, a través del Programa de l'Agent Tutor

El tractament individualitzat de la problemàtica sorgida en casos conflictius a través del diàleg pot portar a l'alumne a replantejar-se la reiteració de determinades conductes perjudicials per a la comunitat educativa.

b. Ajuntament, a través de

- **PEAE** (Programa Específic d'Atenció Educativa–Benestar Social de l'Ajuntament de Calp) tracta absentisme i conductes contràries i atén alumnat derivats, segons necessitats.
- **Protecció Civil:** Inclusió temporal de l'alumnat conflictiu en programes desenvolupats per aquest organisme destinats a protegir a la població en casos com ara les emergències per pluja o incendis, protecció de la naturalesa, serveis sanitaris primaris...
- **Cursos de Formació** (tant presencials com en línia): Cursos i programes oferits per aquesta institució i que poden canalitzar determinats interessos i perspectives no coberts des del Centre educatiu.

- **Associacions esportives** dependents de les corresponents regidories i que fomenten la pràctica d'esports, fonamentalment grupals. Aquesta activitat fomenta la col·laboració entre individus i proposa l'assumpció d'una normativa sense la qual el desenvolupament de l'activitat és inviable.

c. AMPA

Mitjançant el projecte de Pares i Mares delegats d'aula. Es tracta de la implicació d'aquests en tasques diverses dins del Centre educatiu amb la finalitat conscienciar als alumnes de la preocupació de les famílies davant situacions de conflicte.

d. CREAMA

Participació en les activitats formatives organitzades per aquesta entitat i que s'ocupen de dinamitzar l'activitat econòmica i social de la comarca.

e. Entitats Privades i Associació d'Empresaris d'Hostaleria

Participació en cursos de formació impartits o gestionats per aquesta entitat. Col·laboració en l'organització d'esdeveniments d'interés. En tots dos casos es tracta de mostrar a l'alumne una perspectiva de futur des del pla de la participació activa.

- Club Nàutic de Calp

Col·laboració en l'organització de les activitats plantejades per aquest organisme dirigides a xiquets i adolescents (campaments, Museu de la mar...), com a mitjà d'integració en l'entorn i de responsabilització social.

- Confraria de Pescadors

Realització de cursos organitzats per aquesta entitat (formació sanitària, pesca...). Col·laboració en les tasques diàries de manteniment de les infraestructures i en la subhasta diària de peix en la llotja

f. Creu Roja

Col·laboració en activitats de voluntariat amb finalitats socials i educatius dins d'aquesta institució com a mesura correctora de conductes dissocials, agressives o transgressores de les normes establides.

g. Sanitaris especialistes

A través d'organitzacions com la USMIA o serveis mèdics especialitzats, com és el cas de la Neuropediatria, es prestarà l'atenció que necessite l'alumne/a en aquells casos en què, després de la valoració a partir de l'informe educatiu elaborat pel departament d'Orientació, els serveis sanitaris hagen decidit la derivació als especialistes anteriorment esmentats (entre altres).

h. Brigada de Menors de la Policia Local

- Reunió a l'inici de curs per a avaluar la situació de partida i les actuacions previstes segons els casos atesos el curs anterior.
- Reunions puntuals al llarg del curs segons necessitats (per exemple, retornant al centre l'alumnat que està fora i avisar les famílies).

i. Guàrdia Civil de Calp

- Reunions a l'inici i al final del curs.
- Reunions puntuals per a tractar casos de tipologia diversa segons necessitats.
- Coordinació de la realització d'activitats complementàries diverses.

j. Centre de Salut

- Coordinació en activitats complementàries.
- Traspàs d'informació per part de l'IES al mes de setembre relacionada amb l'alumnat amb problemes de salut crònics i elaboració de pautes per a la seua atenció i seguiment.

PROCEDIMENT

S'apel·larà a la implicació de les entitats anteriorment esmentades en els casos de reiteració de conflictes per part del mateix alumne, una vegada constatades que les mesures educatives i correctores ordinàries no han assolit l'efecte desitjat.

Protocol en l'articulació de les entitats anteriorment esmentades amb el Centre educatiu:

a. Proposta del Tutor

b. Departament d'Orientació

- Informe de la problemàtica de l'alumne, que continga una proposta entorn de les entitats en què incloure a l'alumnat
- Informació a les famílies i acceptació per part d'aquestes.
- Comunicació de la decisió a la Comissió de Convivència / Direcció del Centre.

c. Comissió de Convivència / Direcció del Centre

- Planificació de les tasques a realitzar juntament amb el representant de l'entitat en qüestió.
- Valoració de l'informe final una vegada concloses les tasques encomanades.

En casos originats per qüestions de salut mental, el procediment serà inicialment el mateix (Tutor, Departament d'Orientació, Famílies), excepte que, finalment, la derivació depenga forçosament dels especialistes sanitaris: USMIA, UPCCA, Neuropediatria...

11. QÜESTIONARIS

11.1 QÜESTIONARI GOOGLE AMBIENT LABORAL CENTRE

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdT3Tqg3ZNgtLGFC04vJ4Kw2F-iHH9dlqWAT4u86dqihuVprw/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0&qxids=7757>

11.2 QÜESTIONARI GOOGLE ALUMNAT

[https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqUN0JuNXgz9sfRPoESq0bJIWFkvVAiaiahNX3tzv73RAfQA/viewform?usp=sf link](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqUN0JuNXgz9sfRPoESq0bJIWFkvVAiaiahNX3tzv73RAfQA/viewform?usp=sf_link)

11.3 QÜESTIONARI GOOGLE PERSONAL NO DOCENT

<https://forms.gle/WGTJSXothhPr1MFo7>

11.4 QÜESTIONARI GOOGLE FAMÍLIES

https://docs.google.com/forms/d/1iL_Q2O-j3YLCx439-iY40QiRAkbV2GB63_P-VKaFTiq/edit

12. ANNEXOS

PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR d'acord amb el DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis.

ANNEX I: PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT L'ASSETJAMENT O CIBERASSETJAMENT

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic per un alumne/a en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació i/o identitat sexual) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religions) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat. Aquest pot adoptar diferents manifestacions: l'exclusió i marginació social, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física, la intimidació, les amenaces i/o el xantatge, entre altres. Serà important no confondre aquest fenomen amb agressions esporàdiques entre alumnes, que seran ateses aplicant les mesures educatives establides al Pla de Convivència i en el RRI.

Característiques:

- a. Existeix intencionalitat.
- b. Reiteració.
- c. Existeix desequilibri de poder. Es produeix una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera desequilibris de forces en les relacions interpersonals.
- d. Es produeix indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sols ser solament un alumne/a.
- e. Amb freqüència pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no existeix un sol agressor/a sinó varis.

f. Normalment, apareixen observadors passius. En les situacions d'assetjament són conegudes terceres persones que no contribueixen el suficient per motivar el cessament de l'agressió.

g. Aquesta situació d'invisibilitat sols passar desapercebuda moltes vegades pels adults.

El **ciberassetjament** es defineix com l'assetjament entre iguals en l'entorn de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TICS) i inclou actuacions de xantatge, vexacions e insults entre els alumnes. Suposa la difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic.

Característiques:

- a. Agressió repetida i duradora en el temps.
- b. Intenció de causar dany. No sempre se dona en els primers estadis del procés.
- c. Sols existir contacte o relació prèvia en el món físic.
- d. Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e. Usar TIC: sms, e-mail, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xat.

Protocol d'actuació davant de l'assetjament i del ciberassetjament

FASES	ACTUACIONS	REGISTRE
	<p>Detectar i comunicar la situació. Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre informarà</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Registre de l'avís

	l'equip directiu.	
Fase 1	<p>Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats; estarà assessorat pels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arregarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.</p> <p>- Si es confirma l'assetjament: registre al PREVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recollida de dades ▪ Atenció ciberassetjament: recollida de dades que garantisca la confidencialitat
	<p>L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguen alumnes del centre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪
Fase 2	<p>Tancament de l'expedient o mesures d'urgència</p> <p><u>Si no persisteix</u>, es tanca a Caporalia d'Estudis i al PREVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Entrevista amb l'agressor/a ▪ Suport alumne assetjat ▪ Entrevista

		periòdica
Fase 3	<p><u>Si l'assetjament persisteix</u>, es posen en marxa les mesures d'urgència</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reunió urgent amb l'equip d'intervenció per establir les mesures - Augmentar la supervisió i vigilància (classes, banys, patis...) - Direcció ho comunica a Inspecció Educativa - Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats - Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat - Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, i si s'inicia el procediment d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Entrevista amb la víctima ▪ Entrevista amb la família de la víctima

[http://www.ceice.gva.es/documents/162793785/165324864/180215 PUBLICACIO-Annex I.pdf/789e19e7-8074-4649-a8ee-92502f445dd4?version=1.3](http://www.ceice.gva.es/documents/162793785/165324864/180215_PUBLICACIO-Annex_I.pdf/789e19e7-8074-4649-a8ee-92502f445dd4?version=1.3)

ANNEX II

Conductes que alteren la convivència de forma greu i recurrent: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme

1. Diferències

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'estes situacions a escala general, del protocol d'actuació quan els alumnes que provoquen estos incidents manifesten problemes greus de conducta o trastorns.

1.1. Alumnat que altera greument la convivència

Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i recurrents, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

A) PROCEDIMENT D'INTERVENCIÓ EN GENERAL

1. Detectar i comunicar la situació

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions

a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.

b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general i mesures educatives correctores i disciplinàries

Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.

La direcció del centre arreglarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

- a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.
- b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis dunes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, els servicis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

1.2. Alumnat amb alteracions greus de conducta

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissocial en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el pateix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament.

En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

B) PROCEDIMENT D'INTERVENCIÓ ESPECÍFIC

1. Detectar i comunicar

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne/a quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència

Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè vaja al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques

- a) *Comunicació de la intervenció a la família.* La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.
- b) *Recollida i anàlisi d'informació.* L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne.
- c) *Avaluació psicopedagògica.* Es realitzarà o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.
- d) *Sol·licitud de mesures de suport.* La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els servicis socials municipals, el servicis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.
- e) *Recursos complementaris.* La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16

de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

f) *Mesures educatives correctores i disciplinàries.* La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne/a, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) COMUNICACIÓ DE LES INCIDÈNCIES

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades

a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu

del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.

La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ANNEX III

Maltractament infantil

1. Definició

El maltractament infantil es defineix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de díhuit anys, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amence l'adequat desenrotllament del xiquet. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entés com a abús físic, sexual i emocional, com els maltractaments passius, com ara la negligència física i emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar.

2. Protecció en l'àmbit escolar

Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil.

L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor i en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació. Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts menors que pateixen el maltractament en l'àmbit familiar en edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què l'han patit.

3. Gravetat i presa de decisions

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc) si no es prenen les mesures de protecció oportunes.

Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, castics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebé o té menys de cinc anys, o si pateix una discapacitat que li impedeix autoprotegir-se o demanar ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional de l'educació, el protocol que es posarà en marxa i la prioritat del cas.

L'avaluació exhaustiva correspon als servicis socials o al servici de protecció de menors.

4. Protocol d'actuació davant duna situació observada de maltractaments i desprotecció del menor

4.1. Identificació

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho comunicarà a l'equip directiu.

4.2. Actuacions immediates

Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

4.3. Notificació

L'equip educatiu emplenarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social. L'equip directiu podrà demanar l'assessorament del personal dels servicis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu.

3.4. Comunicació de la situació

a) La direcció del centre enviarà l'original del full de notificació als servicis socials municipals de la localitat on residix el menor, n'arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne i en remetrà una altra a la direcció general competent en matèria de protecció de menors de la Conselleria de Benestar Social.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja i sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'haurà d'informar la Inspecció Educativa, que sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

d) La comunicació a la família es realitzarà una vegada informades les autoritats competents, i serà realitzada per la direcció del centre.

5. Procediment d'urgència

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o del personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al centre de salut o als servicis d'urgència de l'hospital més pròxim.

2 La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà El full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social.

Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al ministeri fiscal s'utilitzarà el model que es troba en l'annex VII d'esta orde.

3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

**L'enllaç de la pàgina web de Benestar Social és:
<http://www.bsocial.gva.es/va/web/menor>.**

ANNEX IV

Violència de gènere

1. Definició

S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels hòmens sobre les dones, s'exerceix sobre ella pel fet de ser-ho. Esta violència comprén qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjuí o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produïxen en la vida pública com privada, són comportaments violents per raó de gènere.

2. Tipus de violència de gènere

- a) Violència física: és qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany. Estos actes de violència física contra la dona poden ser exercits per hòmens amb els quals tinga o haja tingut relacions de parella, o per hòmens del seu entorn familiar, social i laboral.
- b) Violència psicològica: és tota conducta que produïska desvaloració o patiment en la dona mitjançant amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o de submissió, coerció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Estos comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per hòmens en el seu entorn familiar, social i laboral.

- c) **Violència econòmica:** consisteix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills, o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.
- d) **Violència sexual i abusos sexuals:** és qualsevol acte de naturalesa sexual forçada per l'agressor i no consentida per la dona. La violència sexual comprén qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb independència que l'agressor tinga o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

3. Protocol d'actuació davant duna situació de violència de gènere

3.1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.

- a) *Recollida d'informació.* Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumnat afectat, amb els servicis psicopedagògics escolars o amb el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.
- b) *Actuació.* En els supòsits de perill greu i imminent, i si la situació ho requereix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerara necessari, s'establirà comunicació amb el servici especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, els centres d'acollida i les entitats especialitzades.
- c) *Aplicació de mesures disciplinàries.* En el cas que les persones agressores siguen alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà tal com es regula en els articles 42 a 49 del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

3.2. Comunicació de la situació

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) En el cas que la incidència puga ser constitutiva de delictes o de falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal utilitzant l'annex VII d'esta orde. Esta comunicació s'adreçarà a la sala de la Fiscalia que corresponga:

- 1) Si els agressors i les víctimes són menors, a la Fiscalia de Menors.
- 2) Si els agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.
- 3) Si els agressors i les víctimes són majors d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

3.3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

a) La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.

b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de denunciar-lo a les forces de seguretat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els casos reincidents i en els que el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

3.4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ANNEX V

Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis

1. Definició

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent o d'administració o servicis, tal com queden arreplegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, d'Autoritat del Professorat, quant als drets del personal docent.

2. Destinataris

Este protocol d'actuació està adreçat als equips docents, al personal d'administració i al personal que preste servicis en els centres docents públics o en els centres privats concertats no universitaris de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues funcions.

Protocol de protecció, assistència i suport al professorat davant d'agressions, com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions

3. Detecció i comunicació de la incidència

a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement duna agressió que tinga per objecte el personal docent, el d'administració o el de servicis, té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre.

b) Així mateix, si els fets que són objecte de l'agressió poden ser constitutius de delicte o de falta, presentarà una denúncia davant del ministeri fiscal, del jutjat de guàrdia, o en qualsevol dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

c) El professorat o el personal d'administració i servicis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General, tal com es disposa en l'article 7 de la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen. La sol·licitud serà remesa per

la direcció del centre i s'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector o inspectora de zona elaborarà un informe; posteriorment, tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, qui l'eleva a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals de la persona interessada, telèfon de contacte, relat dels fets i tots els elements de prova de què es disposen i que servisquen per a confirmar aquells, amb citació de testimonis i, si és possible, dels seus relats dels fets. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, si n'hi ha, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec de la persona sol·licitant.

e) El director o directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI.

f) La direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en este protocol amb la màxima celeritat.

4. Intervenció de la Direcció General de Personal

La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa per qui sol·licite assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es refereix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. L'esmentat informe indicarà si es compleixen els requisits previstos en la llei mencionada perquè la persona sol·licitant pugua rebre l'assistència de l'Advocacia General. La direcció general traslladarà totes les actuacions fetes i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

5. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la

Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i el comunicarà a la persona interessada.

La facultat concedida a la persona interessada per este article no menyscaba el seu dret a designar advocat que l'assistisca o a sol·licitar que este li siga designat d'ofici, segons l'article 12.3 de l'esmentada Llei 10/2005.

ANNEX VI

Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades en els annexos, si es produïxen fora del centre

1. Actuacions en general

Segons es recull en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i de conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident (insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si estes situacions es produïxen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les realitzades fora del recinte escolar però que estiguen motivades per la vida escolar o directament relacionades amb esta. Els casos seran tractats d'acord amb el reglament de règim interior de cada centre.

2. Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre

2.1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà el procediment de l'annex IV d'esta orde. En este cas, si la persona que patix l'agressió és menor i es considera que hi ha desprotecció, es podran utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors.

2.2. Davant la situació descrita al punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà només després de les actuacions que es recullen en els apartats 2.b i 2.c, amb els quals s'informaran les autoritats competents.

3. Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar

L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, seguirà el procediment següent:

- a) La direcció del centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat competents.
- b) Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionada amb problemes de convivència o que atempte contra persones o instal·lacions en les proximitats del centre escolar, l'equip directiu arrebregarà les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, que està disponible en **http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf**, i **la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, a l'adreça de correu electrònic convivencia@gva.es.**
- c) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe a la Delegació del Govern per mitjà de l'Àrea d'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració esmentat, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana es compromet a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.
- d) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informarà el centre interessat i la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. Si no s'ha realitzat cap comunicació d'incidències, l'esmentada direcció general informarà també d'esta circumstància.

ANNEX VII

<http://www.ceice.gva.es/documents/162793785/165597736/Identitat+de+gènere.pdf/ca771142-93ca-405b-adce-4923f7362612>

Protocol d'acompanyament per garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat

La **finalitat** d'aquest protocol, aplicable i adaptable a contextos escolars diferents, és dotar els centres educatius d'una ferramenta eficaç que els permeta transformar-se en espais de llibertat i d'igualtat, en què totes les persones que conformen la comunitat educativa se senten lliures d'exclusió, coaccions de qualsevol tipus i en condicions de construir la seua realitat personal amb plenitud.

La diversitat afectiva, sexual i d'identitats de gènere és una realitat present als centres escolars i que afecta totes les persones que en formen part. Per tant, resulta una necessitat ineludible promoure una millor percepció i coneixement d'aquesta diversitat per a consolidar un model d'escola inclusiva.

A causa de la poca informació sobre la identitat i l'expressió de gènere i sobre la diversitat sexual, hom ha tendit a considerar el tema com a “exòtic” o “rar”, conseqüència de la visió estereotipada que ha prevalgut en la societat i que ara comença a canviar. A aquesta visió esbiaixada de la realitat *trans* i intersexual, cal afegir les dificultats socials, laborals i assistencials que han impedit a moltes d'aquestes persones, visibilitzar-se o mostrar-se com a tals.

Com a conseqüència d'això, hi ha un nombre elevat de persones que prefereixen sacrificar la identitat de gènere sentida, condicionades per un ambient hostil que els impedeix desenvolupar-se de forma plena, i es veuen abocades al fracàs escolar, laboral, i fins i tot, al suïcidi. En el cas de la intersexualitat, aquestes persones mantenen ocultes i en secret totes les qüestions referides a la seua diversitat corporal per l'estigma social cap a la diferència a què s'exposen.

La història ens ha demostrat que l'atenció a la diversitat suposa una oportunitat de creixement. L'aparició d'allò que s'allunya de l'estàndard sovint

altera la realitat social o violenta a una part de la comunitat. Posem per cas el que va succeir en èpoques anteriors, en 28 passar d'escoles segregadores, que separaven l'alumnat per sexes, cap a un model mixt, més ric i representatiu de la societat.

Com a conseqüència d'aquesta visió més integradora poden generar-se tensions amb persones partidàries de silenciar o invisibilitzar la diversitat, però la perspectiva que contemplem és, sobretot, una oportunitat de canvi i transformació que contribuirà a consolidar un model social més just i igualitari.

La vulnerabilitat de l'alumnat amb una identitat de gènere divergent a l'assignada per la societat o de l'alumnat amb una anatomia sexual i reproductiva atípica en termes binaris, i les dificultats a què s'ha d'enfrontar, fan necessària l'assumpció d'una sèrie de recomanacions i de mesures educatives, administratives i organitzatives encaminades a visibilitzar la diversitat sexual i de gènere i a eradicar qualsevol tipus de discriminació que pugua patir l'alumnat durant el seu desenvolupament personal en l'entorn social.

El marc de totes les accions a implementar serà el respecte als drets humans i l'atenció a la igualtat en la diversitat, tot considerant el cos sexuat, la dimensió afectivosexual i la identitat de gènere com un aspecte més de la diversitat humana. Als nostres centres hi ha una gran diversitat, i per tant, és la nostra responsabilitat vetlar perquè aquesta diversitat siga respectada i protegida.

Per tots aquests motius, és funció de l'escola abraçar la diversitat per mitjà de l'educació i crear ambients sense hostilitat, on totes les persones puguen aspirar a ser ciutadans i ciutadanes de ple dret.

L'educació ha de ser el motor d'un canvi social més ampli, tant pels seus lligams amb altres institucions i col·lectius, com per tenir la capacitat de formar els i les ciutadanes que prendran les decisions en el futur. L'escola és un element transformador i cal ser conscients que els i les estudiants que hui són educats en els valors de la igualtat i la diversitat seran persones adultes més tolerants, que faran avançar la societat cap a la plena igualtat.

Per això, la diversitat i la interrelació que genera el context educatiu ha de ser recollida de forma global en el Projecte educatiu de centre i concretar-se en les programacions didàctiques, en el Pla d'acció tutorial, en el Pla de convivència i igualtat, en la programació d'activitats extraescolars i complementàries i en el reglament de règim interior, perquè qualsevol persona immersa en un procés de canvi de gènere, que expresse un gènere divergent o amb 29 una anatomia sexual intersexual, no quede exclosa del sistema o no reba el tractament integrador i igualitari que l'escola ha de garantir.

És necessari, per tal de fer-ho possible, adoptar pautes que permeten als centres educatius iniciar actuacions dirigides a l'atenció específica de l'alumnat *trans* i intersexual, que previnguen situacions de malestar, discriminació, assetjament o tracte desigual.

En tot aquest procés caldrà extremar les mesures de confidencialitat de la informació gestionada en relació amb les persones *trans* i intersexuals, així com el respecte absolut a la voluntat d'aquestes persones, de les seues famílies o de qui n'exercisca la tutoria legal, sobre la seua identitat de gènere i com desitgen ser tractades administrativament i en públic.

El document comprén orientacions i pautes d'intervenció per a l'adequada atenció educativa a l'alumnat que expressa una identitat de gènere divergent respecte a l'estereotip de sexualitat binària i als alumnes amb una anatomia sexual i reproductiva no binària, o intersexuals, amb la finalitat de garantir el lliure desenvolupament de la seua personalitat, la no-discriminació, així com facilitar processos d'inclusió, protecció, sensibilització, acompanyament i assessorament a l'alumnat, a les seues famílies i al professorat.

Actuacions:

1. Detecció i comunicació

Activació del protocol. Aquest protocol s'activarà en el moment que qualsevol membre de l'equip docent detecte o siga informat d'un possible cas d'intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent i ho comuniqui, seguint els processos i les vies que establisca el Reglament de règim interior, al

tutor o tutora, al coordinador d'igualtat i convivència, a l'equip d'orientació o a l'equip directiu. O bé, quan la família, o qui n'exercisca la tutoria legal, comuniqui el cas al centre educatiu. Una vegada comunicat, el director o la directora notificarà el cas al registre PREVI i s'inicia el protocol.

2. Estudi i valoració

L'equip directiu, el tutor o tutora i l'equip orientador, sota la supervisió del coordinador/a d'igualtat i convivència, assumiran directament el cas per a analitzar la situació i respondre adequadament a les necessitats de l'alumne o l'alumna. Amb el consentiment i la col·laboració de la família, o de qui n'exercisca la tutoria legal, que serà informada dels fets observats i dels recursos existents en l'àmbit educatiu i extern, es dissenyarà un pla d'actuació (que contindrà, necessàriament les actuacions previstes en aquest protocol) que responga adequadament a les necessitats de l'alumne o alumna en els diferents àmbits d'intervenció: mesures organitzatives, mesures educatives, de formació i sensibilització.

3. Intervenció

3.1 Responsables

a) L'equip directiu

- Acordar amb la resta d'agents educadors un pla d'actuació i acompanyament que incloga les mesures acordades entre el centre i la família, les mesures organitzatives bàsiques i els responsables de la seua aplicació.
- Adoptar les mesures necessàries per a garantir un entorn segur en el centre per a l'alumnat *trans*, amb una expressió de gènere no normativa i intersexual.
- Assegurar en tot moment l'intercanvi ordenat i prudent de la informació. 35
- Gestionar el procés amb la màxima discreció i preservar la intimitat i el benestar de l'alumnat.
- Primar el dret superior a desenvolupar lliurement la personalitat de l'alumnat d'acord amb la seua identitat.

- Comunicar un possible cas d'expressió o identitat de gènere divergent al Registre PREVI.
- Sol·licitar la intervenció de les Unitats d'Atenció i Intervenció de les direccions territorials (d'ara en avant UAI), a través del Registre PREVI i la inspecció de zona.
- Vetlar per la correcta aplicació del protocol.

b) L'equip orientador

- Prestar assessorament a l'equip docent i a la família.
- En cas de conflicte, facilitar processos de mediació entre les parts implicades.
- Coordinar-se amb els equips inspectors i d'orientació de les UAI, amb les persones expertes proposades per aquests i mantindre'n informat l'equip docent.

c) El tutor/la tutora

- Supervisar la progressió i l'adaptació de l'alumnat.
- Fer un seguiment del cas i registrar totes les actuacions realitzades.
- Coordinar totes les actuacions previstes en el protocol i en el pla d'actuació i acompanyament, juntament amb l'equip directiu i orientador.

d) La coordinació d'igualtat i convivència.

- Supervisar totes les actuacions previstes en aquest protocol.
- Col·laborar en tot allò que determine l'equip directiu per a l'aplicació del protocol.
- Assessorar l'equip directiu sobre l'adquisició de materials i bibliografia especialitzada o la impartició de ponències per part d'experts.
- Col·laborar en l'organització d'activitats formatives que aborden qüestions relatives al desenvolupament sexual diferent, la identitat i l'expressió de gènere, la diversitat LGTBI i l'educació afectivosexual. La inspecció educativa.

- Activar la intervenció de les UAI en els casos que siga necessari. Les Unitats d'Atenció i Intervenció (UAI).
- Prestar assessorament a tots els agents implicats, supervisar l'aplicació del protocol i proposar la participació i assessorament d'experts externs.

e) La inspecció educativa

- Activar la intervenció de les UAI en els casos que siga necessari. Les Unitats d'Atenció i Intervenció (UAI).
- Prestar assessorament a tots els agents implicats, supervisar l'aplicació del protocol i proposar la participació i assessorament d'experts externs.

3.2 Mesures organitzatives

a) Documentació i identificació

- S'adequarà la documentació administrativa del centre docent (llistes de classe, informes d'avaluació, butlletins de notes, sobres de matrícula, identificació del 36 material...) en consideració al nom i el gènere amb què se sent identificat l'alumne o alumna, a petició de la família o de qui n'exercisca la tutoria legal, quan ho comuniqui per escrit, mentre l'alumne o alumna siga menor d'edat o no estiga emancipat. No obstant això, la documentació oficial de l'alumne o alumna no podrà modificar-se fins que no es realitze el canvi de nom en el Registre Civil i es trasllade al centre la documentació pertinent. En qualsevol cas, es prioritzarà el benestar de l'alumnat.
- Caldrà dirigir-se a l'alumne o alumna pel nom i l'adscripció de gènere que haja escollit i comunicat al centre.
- Es garantirà la llibertat de vestimenta amb què l'alumne o alumna se senta identificat, d'acord amb el gènere expressat. Ús de les instal·lacions del centre segons la identitat de gènere expressada.
- Es garantirà a l'alumnat l'accés als lavabos i els vestuaris d'acord amb la identitat de gènere manifestada.

- Convé estudiar i repensar la disponibilitat i distribució de lavabos de xics i xiques, o la possibilitat que siguen mixtos.

b) Pla de convivència i igualtat

- Totes les mesures de prevenció, detecció i intervenció previstes per a fer front a possibles casos de discriminació, assetjament, violència de gènere i maltractament per intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent o per orientació sexual, hauran de constar en el Pla de convivència i igualtat del centre.
- El coordinador o la coordinadora de d'igualtat i convivència supervisarà totes aquestes actuacions, en col·laboració amb l'equip directiu, l'equip orientador i el tutor o la tutora, especialment, durant el procés de transició de gènere que efectue una persona durant la seua estada al centre educatiu.

3.3 Mesures educatives

S'adoptaran totes les mesures necessàries encaminades a garantir el respecte cap a les persones *trans* i amb intersexualitats i un tracte igualitari i inclusiu:

- Es dissenyaran els projectes educatius des del principi general del respecte a la llibertat i als drets humans, entre els quals, el dret a expressar i desenvolupar la identitat sentida.
- Els reglaments, plans i programes de centre es configuraran des dels principis de la inclusió educativa.
- S'evitarà la realització d'activitats diferenciades per gèneres. Si es produeix en algun cas aquesta diferenciació, el professorat tindrà en consideració el gènere amb què l'alumne o alumna se sent identificat.
- Es garantirà la coordinació dels membres del claustre i de l'equip docent per a dur endavant les actuacions escaients, després d'haver detectat un possible cas d'identitat de gènere divergent.

- Es tindrà una cura especial en la configuració del grup-classe de referència de l'alumnat en procés de transició de gènere, de manera que afavorisca la inclusió de l'alumne o l'alumna, tot respectant-ne la integritat de la seua xarxa social.
- Les persones adultes faran ús d'un llenguatge inclusiu, igualitari i respectuós amb la diversitat. No es permetran usos lingüístics discriminatoris ni actituds arrelades que puguen ser denigrants cap a les persones *trans*, ni considerar-les falsament innòcues.
- Les explicacions sobre el desenvolupament sexual de l'ésser inclouran totes les possibilitats anatòmiques existents i no es permetran explicacions que puguen ser discriminatòries i estigmatitzants cap a les persones amb intersexualitats.
- S'evitarà articular discursos basats en estereotips o que pressuposen l'assignació d'un gènere o una orientació sexual determinats pel sexe biològic.
- Es practicarà la tolerància zero davant qualsevol conducta que atempte contra les particularitats anatòmiques i reproductives i la integritat de la persona objecte de possible assetjament.
- Es promouran models de masculinitat igualitaris contraposats als models masclistes i de dominació imperants en la societat.

3.4 Mesures extraordinàries en cas de detecció d'indicadors de transfòbia

Es tracta de prevenir possibles situacions de disconformitat, malestar i rebuig que li produeix a l'alumne o alumna la situació de divergència entre la identitat psicològica i el sexe anatòmic, així com de possibles situacions de discriminació o transfòbia. Situació de discriminació, assetjament o violència. Detectada una situació d'assetjament, o d'agressions, se seguiran els protocols destinats a l'efecte de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol:

- Detecció i comunicació de la situació a la Inspecció Educativa i a la UAI de la direcció territorial corresponent.
- Comunicació i registre de la incidència.

- Mesures d'urgència.
- Comunicació a les famílies de tots els implicats.
- Mesures de tractament individualitzat.
- Seguiment del cas per les unitats d'Atenció i Intervenció i la Inspecció d'Educació *Ateses les especificitats d'aquest tipus d'alumnat, i de l'assetjament per homofòbia o transfòbia, no previstes en l'Ordre 62/2014, prèviament a la comunicació del cas a la família, caldrà estudiar, mitjançant entrevistes a l'estudiant i a la seua família, si en l'àmbit familiar hi ha indicadors de transfòbia o de no-acceptació de la situació, per tal d'evitar generar un conflicte afegit a la persona víctima d'assetjament. Situació de desprotecció Si la família no reconeix la identitat expressada pel fill o la filla, i s'observa sofriment emocional o psicològic persistent, el centre educatiu actuarà amb la màxima cautela, discreció i confidencialitat, però diligentment i amb determinació.

El director o la directora sol·licitarà a la inspecció educativa la intervenció de la UAI de la direcció territorial d'educació corresponent. Sota la supervisió dels responsables de la UAI, es mantindran tantes reunions amb la família com siguen necessàries fins arribar a un acord entre les parts, des de la via del diàleg, que repercutisca en l'adopció per consens de les mesures que l'alumne o alumna requereix, i que n'assegure el benestar i la integritat física i psicològica.

En casos extrems de no col·laboració, i esgotada la via del diàleg, el centre procedirà a l'aplicació del protocol que figura a l'annex III, de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, i a la notificació a la conselleria competent en benestar social i protecció de la infància, a través del full de notificació, segons s'estableix en l'Ordre 1/2010, de 3 maig.

4. Seguiment

La persona coordinadora d'igualtat i convivència se n'encarregarà de supervisar l'aplicació d'aquest protocol, i vetlarà perquè:

- L'equip orientador preste assessorament psicopedagògic a l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb disconformitat de gènere o en procés de transició per a fer el seguiment del desenvolupament de la seua vida escolar.
- El tutor o la tutora observe i porte un control periòdic del cas, tant de l'estat de l'alumne o alumna com del grup on s'integra, i es coordine amb l'equip docent del grup classe de referència.
- El tutor/tutora, el cap d'estudis, l'equip orientador i el coordinador d'igualtat i convivència es reunisquen de forma periòdica, setmanalment o de forma quinzenal, segons es determine en cada cas.
- Es preste una atenció individualitzada a l'alumne o alumna per part de l'equip orientador, tutors, dels membres de l'equip directiu, de la persona coordinadora d'igualtat i convivència i de la resta de l'equip docent. Es pot valorar la conveniència de nomenar un tutor o tutora personal, triat pel propi alumne/a, que siga una persona de referència per a l'alumne/a o amb qui tinga un major grau de confiança i empatia.
- L'observació, la supervisió i l'acompanyament d'aquests casos s'ha de realitzar de forma que l'alumne o alumna no perceba un tractament diferenciat que l'estigmatitze i evitar així una doble discriminació.
- Una vegada finalitzada l'aplicació del protocol, les accions de formació i sensibilització que hagen tingut un impacte positiu seran incorporades als reglaments i plans que regulen el funcionament i la convivència en el centre.

5. Accions de sensibilització

El centre adoptarà i inclourà a la PGA accions de sensibilització i informació dirigides al conjunt de la comunitat educativa per assegurar el respecte a la diversitat d'anatomies sexuals i reproductives i el respecte a la identitat de gènere.

6. Accions de formació

El coordinador/a de formació, en col·laboració amb coordinador o coordinadora d'igualtat i convivència, organitzarà activitats formatives que aborden qüestions relatives al desenvolupament sexual diferent, la identitat de gènere, la diversitat LGTBI i l'educació afectivosexual, perquè s'incloguen en els plans d'estudi i programacions, a fi que el centre educatiu esdevinga un espai que garantisca la igualtat i la diversitat, confortable i lliure de discriminació o violència. En els cursos de formació o tallers impartits per professionals externs, els continguts hauran d'estar avalats per experts i per la literatura científica sobre la matèria (ciències psicosocials i biomèdiques), i s'evitarà, en qualsevol cas, pseudoformació basada en mites, supersticions o estereotips.

Es podran organitzar ponències, xarrades o la impartició de tallers a càrrec d'experts o especialistes en la matèria:

- En col·laboració amb les AMPA, per a pares, mares i familiars, en horari extraescolar i dirigits a tota la comunitat educativa.
- Dins el Programa de formació anual en centres, per al professorat. En l'àmbit del Pla d'acció tutorial i del Pla d'atenció a la diversitat:
- S'incorporarà un programa d'educació afectiva i sexual, progressiu i adaptat al currículum vigent de les diferents etapes educatives reglades.
- El respecte a la identitat de gènere es tindrà present en qualsevol activitat acadèmica del centre i també en les activitats complementàries i extraescolars. Per al desenvolupament de les actuacions de sensibilització, formació i acompanyament de l'alumnat *trans* i intersexual, el centre educatiu comptarà amb el suport ni l'assessorament del CEFIRE, el Servei Psicopedagògic Escolar, els departaments d'orientació, els gabinets psicopedagògics municipals i amb els col·lectius LGTBI més representatius i registrats legalment.

Pel que fa al professorat, la informació i la formació docent és imprescindible perquè es traduïska en actituds de respecte i atenció a les diferències individuals.

7. Coordinació entre administracions

La Direcció General de Política Educativa promourà procediments de coordinació d'actuacions i d'intercanvi de recursos amb altres departaments, especialment amb la direcció competent en igualtat i la direcció competent en salut sexual, orientats a la prevenció, detecció i intervenció davant de situacions de vulnerabilitat que suposen amenaces per al desenvolupament integral de l'alumnat *trans* i de les persones amb intersexualitats: accions conjuntes, campanyes institucionals, programes educatius en què col·laboren diferents administracions, etc. Coordinació amb la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i la Intersexualitat (UIGI). En els casos en què l'alumnat estiga immers en un procés de transició de gènere, els centres podran sol·licitar, a petició de la família, l'assessorament dels professionals de la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i Intersexualitat per tal d'ajustar la resposta educativa a les necessitats de l'alumnat amb identitat de gènere divergent o amb desenvolupament sexual diferent.

ANNEX VIII

PROJECTE “HÁBLAME BONITO, PARLA’M BÉ”

1. OBJECTIU: Intentar que el nostre alumnat comence a modificar els mals hàbits en la seua manera de comunicar-se, augmentar la seua empatia i que comencen a posar-se en el lloc de l'altre; millorant així la convivència del centre. És necessari mostrar la importància de la forma en què ens relacionem i ens comuniquem amb els altres.

2. PROJECTE: Es diu que quan repeteixes alguna cosa durant 21 dies, es converteix en un hàbit. És per això que ens plantegem aquest projecte amb activitats previstes per a aquest lapse de temps.

3. ACTIVITATS PRÈVIES

- Enviar un correu electrònic al claustre informant del projecte i adjuntar la informació sobre els recursos i materials que tenim disponibles per a treballar la campanya en classe.
- Enregistrament d'un vídeo de presentació en què es convida al professorat a participar. El vídeo es divideix en dos blocs: la primera part és comuna de l'IES i els col·legis, i s'exposa en què consisteix el projecte (menys d'1 minuts). La segona part ja és específica de cada centre, on el professorat, alumnat, famílies, personal no docent mitjançant clips curts (“jo m'unisc”, “jo parle bonic”,....) anima a participar en aquest.
- Elaboració d'una circular informativa per a les famílies. En ella apareixerà l'enllaç al vídeo i s'informarà que tots els reptes es penjaran en web / *telegram. S'animarà als pares a utilitzar a casa cadascuna de les propostes o instruccions.
- Projectar el vídeo en les tutories per a explicar el projecte i presentar les activitats (sense desglossar-les totes, ni dir en quina ordre van) que es realitzaran al llarg dels 21 Dies.

- Enviar el nostre vídeo de presentació a tota la comunitat educativa i agents que col·laboren amb nosaltres (ajuntament, regidoria de joventut). S'ha de promocionar en xarxes socials i ràdio per a fer-ho visible.

4. ACTIVITATS PARAL·LELES AL PROJECTE

- Les dues setmanes anteriors, “empaperarem” el centre amb cartells de la campanya per tal de crear expectatives i despertar curiositat entre l'alumnat.

*En col·laboració amb el departament d'EPV

- Una vegada començat, cada dia, es col·locarà a l'aula el cartell informatiu del repte (el delegat serà l'encarregat de recollir el cartell en consergeria i penjar-lo en el tauló). Aquests cartells s'aniran acumulant de manera que es cree un mosaic d'aula. També és convenient crear aquest mosaic en les zones comunes del centre. Les pantalles de l'entrada suggeriran cada matí el repte del dia.
- Durant les sessions de tutoria setmanals, reflexionarem sobre els 5 reptes dels dies anteriors.
- Com a tancament, farem un muntatge fotogràfic amb instantànies d'aquestes quatre setmanes.
- Es publicaran les activitats en la web de l'IES.

5. ACTIVITATS PARLA'M BONIC (21 Dies)

- Dia 1 (data): A vegades se'ns oblida saludar-nos. L'objectiu de hui serà dir “Hola” o “Bon dia”, mirant a la cara, a tot aquell que ens creuem.
- Dia 2 (data): Objectiu del Dia: “Per favor” i “Gràcies”. A que ens resulta més fàcil fer les coses si ens les demanen amablement?
- Dia 3 (data): Post- it - i - vis - me. Agafa un dels *post-it* que tenim en classe, i prepara un missatge que vulgues compartir. Col·locarem en el mural de classe els nostres missatges.

- Dia 4 (data): La vida és com un espill; et somriu si la mires somrient. L'objectiu de hui és Somriure amb la mirada.
- Dia 5 (data): Marca't objectius positius amb els teus iguals. Fes una llista de totes les coses positives que t'agradaria aconseguir amb i d'ells.
- Dia 6 (data): Practiquem un altre gest cívic: Quan entrem a algun lloc, abans d'entrar, toquem la porta, demanem permís, i ens acomiadem en eixir o acabar la classe.
- Dia 7 (data): Celebra amb nosaltres el dia de la pau, compartint un missatge de pau mitjançant una cadena de mans de paper.
- Dia 8 (data): Missatges en la pissarra per a la classe següent. Quan acabe la classe, plasmarem en la pissarra algun missatge bonic per a alegrar el matí o a la vesprada als companys que entren a continuació en eixa aula.
- Dia 9 (data): Coneixent a algú nou. El nostre objectiu de hui és parlar amb algú que no coneguem o amb el qual no hagem parlat mai en classe.
- Dia 10 (data): Creu en tu. Moltes vegades no veiem totes les qualitats bones que tenim. Farem una llista que ens les recorde. Si tens dubtes, pregunta als teus companys/es i amics i amigues. Et sorprendrà saber que són més de les que imaginaves.
- Dia 11 (data): No crides, no se t'escolta. Per favor, recorda als teus companys que hui baixarem tots i totes, professorat i alumnat, el volum. I és que els crits bloquegen el pensament, destrueixen el respecte i et tornen violent.
- Dia 12 (data): Felicita a algú per una cosa bona que haja fet.
- Dia 13 (data): Cedeix el pas amb un somriure o un gest de complicitat. No espentes ni vulgues ser el primer a entrar. Cedir el pas o subjectar la porta són formes cíviques que impliquen atenció, delicadesa, respecte cap a els altres, i diuen molt dels qui les practiquen.

- Dia 14 (data): Caminem sense córrer i parlem sense cridar. Els llocs concorreguts, com a corredors o carrers, no són lloc per a córrer ni per a parlar cridant.
- Dia 15 (data): No perdes el contacte. Hui l'objectiu és parlar amb algú important de la nostra vida i amb qui faça temps que no ho fem. Les rutines i ocupacions del dia a dia fan que a vegades passem molt temps sense contactar amb gent que ens importa.
- Dia 16 (data): Elogia. Treballarem el reforç positiu. Comencem el dia dient una cosa positiva a qualsevol persona que tinguem al voltant. "M'agrada que sempre m'escoltes quan et conte el que em preocupa".
- Dia 17 (data): L'activitat de hui és difícil, però molt gratificant. Saluda de manera original sense tindre contacte físic, recorda que hem de mantenir la distància de seguretat.
- Dia 18 (data): Dis-me una cosa bonica. A classe, es trobarà una caixa on podràs deixar un missatge agradable o bonic a qui tu vulgues (alumnat i professorat). Els missatges s'entregaran a les persones destinatàries l'últim dia.
- Dia 19 (data): Compartir és viure. Ser generós sempre és positiu. Hui has de compartir alguna cosa, ja siga un bolígraf o qualsevol cosa que tingues a mà.
- Dia 20 (data):
  - CEIP: Ajuda a algú. És el moment d'oferir la nostra ajuda a algú. Tancarem la campanya amb una foto de tot el centre amb les samarretes commemoratives.
  - IES: Ara és el torn de les xarxes socials. No faces o digues en Internet alguna cosa que no diries o faries en la vida real. No reenvies missatges, fotos o vídeos humiliants o pensats per a vexar, difamar o assetjar a una altra persona. A més, podries estar cometent un delicte. Utilitzem les xarxes socials per a combatre el ciberassetjament. Reenvia hui als teus contactes la nostra proclama: "Sigues legal en Internet. Junts contra l'assetjament en les xarxes. I recorda, sempre parla'm bonic".

- Dia 21 (data): Fi del repte.
  - CEIP: A primera hora s'entregaran els missatges del repte del dia 18 i els compartirem amb els companys.
  - IES: Tancarem la campanya amb una foto de grup. A última hora s'entregaran els missatges del repte del dia 18.

Agafem el testimoni de l'IES Macià Abela, i us compartim: “Molta gent xicoteta, en xicotets llocs, fent coses xicotetes, pot canviar el món”. Eduardo Galeano